

*Muži obdivují ženy,
které mluví jako knihy,
ale berou si ženy,
které vaří jako z kuchařské knihy.*

Milan Kundera

Audioknihy

Audiokniha je nahrávka mluveného slova. Obvykle vychází z tištěných materiálů, ale nemusí jít za každou cenu o přesnou audioverzi knihy.

Audioknihy mohou být distribuovány v rozličných formátech. Gramofonové desky, magnetofonové kazety, CD, digitální formáty jako MP3 (.mp3), Windows Media Audio (.wma), Advanced Audio Coding či playaway. Trendem je samozřejmě přesun prodeje do online prostředí, kde je možné jednotlivé tituly jednoduše stáhnout a uložit si je ve vlastním PC či osobních přenosných zařízeních.

Můžeme rozlišit dva druhy audioknih – zkrácené a nezkrácené. Nezkrácené jsou doslovně načtené knihy bez jakýchkoli zásahů, zatímco ty zkrácené mají text upravený. Obvykle je důvodem snížení výrobních nákladů a zároveň i menší časová a finanční náročnost na straně kupujícího. Audiokniha může mít i podobu kompletní dramatizace – s kompletním obsazením rolí, hudbou a dalšími doprovodnými efekty. Nicméně každému koncovému uživateli vyhovuje něco jiného. Nesmíme opomenout ani roli rozhlasových stanic (např. Český rozhlas), které hlavně zmíněné dramatizace často zařazují do svého vysílání. Na světovém trhu občas audiokniha doprovází nově vydanou knihu jako její součást.

Existují dva přístupy k nahrávání audioknih. Angažování známých tváří/hlasů herců, moderátorů apod. nebo načtení knihy amatéry-dobrovolníky či autory děl osobně.

Asociace vydavatelů auditivních děl byla založena v roce 1986 šesti konkurenčními firmami, které se spojily s cílem zvýšit povědomí veřejnosti o produkci mluveného slova. Od roku 1996 se v USA uděluje ceny Audio Awards, které jsou ekvivalentem k filmovým cenám OSCAR. Kandidáti jsou známí každý rok v lednu a vítěz je vyhlášen na slavnostním banketu na jaře.

historie

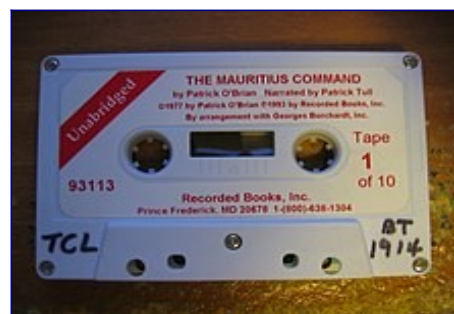
Původ audioknih můžeme vystopovat v hluboké minulosti. Navazují totiž na dávnou tradici předčítání. Nicméně v roce 1931 byl v USA spuštěn program, jehož cílem bylo pomáhat nevidomým osobám. O rok později následovalo vydání první namluvené knihy, které se v následujících letech rozšířilo. Popularita audioknih distribuovaných na gramofonových deskách klesla s nástupem magnetofonových kazet. Důvod byl prostý – kazetový přehrávač se stal součástí každého nově vyrobeného automobilu. V šedesátých letech již můžeme audioknihy najít v knihovnách (především na vinylových deskách), nahrávají se i instruktážní a vzdělávací pořady.

V polovině let osmdesátých již na americkém trhu čísla prodeje vzrostla na několik miliard dolarů ročně.

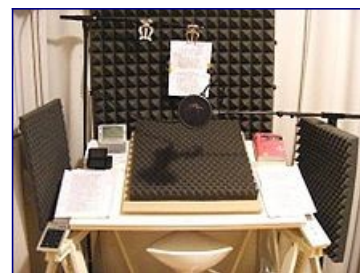
Zatímco hudební fanoušci vzali nový formát (CD) velmi rychle za svůj, posluchači audioknih byli pomalejší. Zlom nastal opět až s montováním nových audio přehrávačů do osobních vozů. Formát se tedy nakonec ujal. S příchodem internetu, širokopásmových technologií, nových komprimovaných audio formátů a přenosných MP3 přehrávačů se popularita audioknih výrazně zvýšila. Tento růst se odrazil i s nástupem předplatných služeb na audio download.

Nové technologie podporují volné šíření audioknih, tedy těch, která již nespádají pod autorský zákon. Zvukové knihy mohou být vytvořeny i automaticky pomocí speciálního softwaru, nicméně kvalita takového záznamu nikdy nedosáhne úrovně školeného lidského hlasu. Audioknihy v komerčním sektoru distribuují velké společnosti, které si chrání svá díla pomocí Digital Rights Management (DRM). Audioknihy vydané na kazetách nebo CD jsou dražší než ty v elektronických formátech z důvodů zvýšených nákladů na jejich vydání i následnou distribuci. Oproti tomu audioknihy ke stažení mají nižší náklady, jsou tedy levnější.

Nicméně v dlouhodobějším horizontu ekonomika stojí na straně stahovatelných audioknih. Nenesou žádné masové výrobní náklady, nevyžadují skladování velkých zásob, fyzické balení či náklady na přepravu. Tržní síly logicky naznačují, že spolu se snížením ceny naroste poptávka po produktu. Tím se zvýší absolutní zisky audioknižního průmyslu a zároveň se rozšíří povědomí široké veřejnosti o oblasti audioknih. Jedním z faktorů, který tento vývoj brzdí, je obava, že nízké ceny těchto audioknih vytlačí klasické publikování zcela na okraj zájmu koncových uživatelů. Pozorovatelným trendem u vydavatelů

magnetofonový pásek s nahrávkou The Mauritius Command od Patricka O'Briana

nahrávací studio připravené pro nahrávání mluveného slova

knih je naopak doplnění jejich sortimentu právě o audioknihy, které považují za vhodný doplněk své produkce.

Audioknihy jsou skvělou pomůckou pro děti, které se učí číst – pomáhají rozvíjet porozumění psanému textu, mohou být řešením pro zarputilé nečtenáře a zkrátka pro všechny, kteří nemají času nazbyt. Šetrí nejen naše oči, ale právě i čas, který můžeme strávit jakoukoli jinou činností příjemněnou právě poslechem mluveného slova.

Většina knihoven poskytuje v rámci svých služeb bezplatné zapůjčování zvukových knih pro své zrakově postižené čtenáře, v ČR tuto službu zajišťuje Knihovna a tiskárna pro nevidomé K. E. Macana.

zdroj: wikipedia

Jak vzniká audiokniha?

Je to jednoduché, vezme se kniha a audio a pak se to nějak smíchá dohromady...

Vlastně až tak jednoduché to není. Zajímavé na výrobě, lépe řečeno na tvorbě audioknihy, je skutečnost, že podléhá stejné kreativní magii jako kterákoliv tvůrčí práce. V žádném případě to není pouhé „přečtení“ knihy do mikrofonu. Za každou zvukovou knihou stojí tým lidí. Jaká bude výsledná zvuková podoba, záleží nejen na kvalitě zpracování, ale také zvoleném způsobu, jakým má být knižní předloha v novém médiu interpretována.

Audioknihy nahrávají velká audiovydavatelství, do svých edičních plánů je zařazují knižní nakladatelé. Najdeme i mnoho vydavatelů, kteří zafinancují jednu zvukovou knihu. Proč? Třeba pro radost. Mohou povolat armádu herců jako pro filmový spektakl, pronajmout si zvukové studio, nechat text knihy upravit a zkrátit a umluvit ke spolupráci rozhlasového režiséra a renomovaného skladatele. Anebo budou postupovat jinak. Vystačí si s jedním hercem, garážovým studiem a na knižní předloze nezmění ani čárku.

Někdy si posluchači povzdychnou nad cenou audioknihy. Vždyť ji jen namluvili. Tak proč stojí podobnou sumu jako kniha? Jenže náklady na nahrání mluveného slova si s vydáním tištěné knihy nezadají. V první řadě je třeba uzavřít smlouvy s autory – spisovateli a jejich agenty, překladateli, v případě využití knižní obálky i s ilustrátory. Zejména u zahraničních bestsellerů může být tato částka jednou z nejvýznamnějších položek rozpočtu, přesto audiovydavatelé, podobně jako knižní vydavatelé, vzájemně soutěží, kdo práva získá. Až když uplyne sedmdesát let od smrti autora knižní předlohy, je možné nahrát audioknihy bez ošetření autorských práv.

Předlohou je v tomto případě piedestal všech médií – kniha. A jsme u problému stejného jako třeba v Hollywoodu. Nebo na Barrandově. Sebelepší knižní předloha může dopadnout skvěle, anebo úplně špatně. Dokonce i méně kvalitní, ale zajímavé příběhy mohou posluchače bavit. Každopádně neplatí přímá úměra mezi knihou a audioknihou. Přestože zůstáváme v říši slov a nepřevádíme je na obrazy, poslech způsobuje, že posluchačské preference se mohou lišit od těch čtenářských. Pokud je knižní text upraven, dramaturgické zásahy by neměly vyznění knihy změnit.

Jak dopadne audiokniha či filmové zpracování, záleží v umělecké branži na šéfovi nejvyšším, kterým je režisér. On musí mít vizi, on musí vědět jistě, jak naložit s vybranou předlohou. On se musí rozhodnout, jaké dá audioknize vyznění, jaké tempo, jaký hlas. Je pasáž ironická? Naléhavá? Vyžaduje delší pauzy? Zvukové předěly? Kde je ve větě důraz?

Známe filmy, v nichž herecké obsazení vystřelí film do oscarových výšin, anebo je pošle sklízet Zlaté maliny (tedy posměch u kritiků i diváků). Neméně důležitý je výběr narátora ke konkrétní knize, k literárnímu žánru, který hodláte převést do zvukově-knižní podoby. (Vypravěči audioknihy se často říká „narátor“ – od anglického „narrator“, vypravěč.) Posluchači obecně dávají přednost hlubším mužným hlasům a dobré výslovnosti. Režisér ocení bezchybnou četbu a zkušenosti z dabingu.

Střih je stejně důležitá část technologického i tvůrčího postupu jako ve filmu. A stejně pracná. Nespojují se jen předěly způsobené přestávkami v natáčení, ale stovky dalších střihů jdou na vrub přerokům, pauzám, zvukovým efektům.

Součástí audioknihy bývá hudba, která se používá většinou na hudební předěly mezi kapitolami či výraznými částmi knihy, méně jako podbarvení četby. Pro oddělení kratších textových částí se používají tzv. „jingly“ – krátké zvuky či hudební miniatury. Stejně jako ve filmech i v audioknihách mají své místo zvukové efekty. Atmosférické zvuky, pozadí bitvy, šumění vody.

Jedna z nejdůležitějších součástí vzniku audioknihy, která zahrnuje definitivní mix a zvukovou podobu audioknihy, je postprodukce.

Audiokniha má podobně jako kniha svou obálku, či booklet v případě vydání na fyzickém nosiči.

Pokud se audiokniha distribuuje výhradně elektronicky (prostřednictvím distribučních audioknižních portálů), pro její propagaci či upoutávky se používají reklamní plochy (bannery).

Nebýt dobrého marketingu, kolikrát bychom se ani nedozvěděli o kvalitní audioknize. Přestože počet audioknižních titulů na trhu roste, stále je v porovnání s tištěnými knihami zanedbatelný.

Délka audioknihy se odvíjí od počtu stran nahrávané knihy. Nahrávání je rozděleno do více dnů, protože sebelepší herec nedokáže ovlivnit projevy hlasové únavy. V jedné nahrávací frekvenci se může „nahrubo“ namluvit i padesát až osmdesát stran textu. Nahrávání prodlužuje i větší počet narátorů, jejichž hlasy se v audioknize střídají.

Nezkrácená audiokniha je četbou, která se drží literární předlohy a obsahuje doslova a do písmene to, co obsahuje kniha papírová. Pokud k nějakému drobnému krácení a změnám textu dochází, je to pro posluchače téměř nepostřehnutelné. Četba není zbytečně dramatizovaná. Zvukové efekty, hudební předěly či hudební atmosférický podkres se (pokud jsou vůbec použité) „váží na lékárnických vahách“. Poslech nejvíce odpovídá zážitku z vlastní četby a ocení ji nejvíce zkušení čtenáři.

U dramatizované četby je základem upravený text knižní předlohy. Dříve bylo krácení podmíněno i možnou délkou záznamu, dnes jde spíše o změny vedoucí k větší plynulosti čteného díla. Herci jsou rezišně vedeni k více procítěnému přednesu, mnohdy se na audioknize podílí hned několik herců. Tento posun vychází vstříc posluchačům, na které by nekrácená četba mohla působit monotónně. Zároveň však spisovatelův styl vyprávění a jazykového vyjádření zůstává zachován.

Do knižního audiotruhu patří i adaptace knih, které s předčítáním knihy mají společný jen název knihy. Jsou to veškeré rozhlasové a divadelní dramatizace, které neodpovídají definici „převod knihy do zvukové podoby.“ Tady se totiž nachází profese, která se u běžné audioknihy vyskytuje velice zřídka, a tou je scenárista, který transformuje knižní předlohu na sled scén. V případě dramatizace tedy neposloucháme obsah knihy, ale obsah scénáře. Audioknihu narátor čte, sice profesionálně, poučeně a s nádechem emocí, ale čte ji – tak, aby ji mohl posluchač vnímat jako knihu, kterou si čte sám. Mozek posluchače s vyprávěným příběhem pracuje obdobně jako s přečteným textem.

Výše napsané odstavce byly napsány s láskou ke všem dobrým dramatizacím i divadelním či televizním záznamům. Měly však zdůraznit zcela jiné pojetí čteného textu. Současný fenomén audioknihy totiž na každého čtenáře působí jinak. Náhradou za televizní či rozhlasovou tvorbu jsou dramatizace, nepovedou však k zájmu o původní knižní předlohy. Přiblížit knihy, které by při čtení mohly klást odpor, dokáže dramatizovaná četba, která navíc dokáže atraktivně představit knižní svět lidem nerozečteným či s knihou méně svázaným. Zarputilí čtenáři však nesnesou v původní literární předloze změny žádné, proto jim nejvíce vyhovuje nekrácená četba.

zdroj: Klára Smolíková – spisovatelka, scenáristka a lektorka

Městská knihovna v Horšovském Týně od května 2021 nabízí k vypůjčení také audioknihy. Výpůjční doba je stejná jako u knih – 1 měsíc. Nabídku audioknih najdete na našich webových stránkách nebo v online katalogu, pod signaturou CD. Absenčně půjčujeme audioknihy pouze registrovaným čtenářům. Nyní máme ve fondu 21 audioknih:

Hana Whitton – Anna Česká

Helen Fields – Dokonalá kořist

Robert Bryndza – Kanibal z Nine Elms

Vlastimil Vondruška – Křišťálový klíč

Jojo Moyes - Než jsem tě poznala

Karel Čapek - Psí příběhy

Bernard Minier - Sestry

Heather Morris - Tatér z Osvětimi

Hans Christian Andersen – Andersonovy pohádky

Ondřej Sekora - Příhody Ferdy Mravence a brouka Pytlíka

Jonas Jonasson - Sojednaletý stařík, který se vrátil, aby zachránil svět

Karel Klostermann - V ráji šumavském

Anne Jacobs - Venkovské sídlo

František Niedl – Čtvrtý králův pes

Volker Kutscher – Goldstein

Ivanka Devátá – Kde spí luftáci

Nejkrásnější příběhy pro malé i velké

Martin Goffa - Přiznat vinu

Jan Štifter - Sběratel sněhu

Alena Mornštajnová - Slepá mapa

Alena Mornštajnová - Tiché roky

Venkovské sídlo – Zlaté časy – Jacobs, Anne

Čte Kamila Špráchalová
Čas 13 hod., 26 min.

Když sedmdesátiletá Franziska krátce po pádu Berlínské zdi navštíví bývalé rodinné panství Dranitz ve východním Německu, kde vyrůstala, je rozhodnutá zůstat tady už natrvalo. V pohnutých časech 2. světové války musela její rodina venkovské sídlo na příkaz sovětské okupační správy opustit. Touha po domově však Franzisku nikdy neopustila. Společně s vnučkou Jenny se snaží vrátit starobylému venkovskému sídlu dřívější lesk.

Tatér z Osvětimi - Morris, Heather, 1953-

čte Martin Siničák
Čas 7 hod., 4 min., 12 s.

Kniha Tatér z Osvětimi vznikla podle skutečného příběhu, jenž souvisí s jedním z nejnámějších symbolů holocaustu – čísly, která měli vězňové vytetována na předloktí. Když se slovenský žid Lale Sokolov stal v tom strašlivém místě tatérem a musel označovat své spoluvězně čísly vyvedenými nesmazatelným inkoustem, využil svou nepatrnou volnost k činům. Díky své práci mohl vyměňovat šperky a peníze z majetku zavražděných židů za

jídlo, které pomáhalo ostatní vězně držet naživu. Kdyby byl dopaden, čekala by ho jistá smrt. Za své přežití mu vděčí mnozí.

Slepá mapa – Mornštajnová, Alena, 1963-

Čte Veronika Gajerová
Čas 13 hod., 5 min.

Příběh začíná před první světovou válkou, kdy Anna, vypravěččina babička, odjíždí přes odpor svých rodičů s vyvoleným Antonínem do pohraničního městečka na severu Čech. Jako by počáteční písmeno jejich jmen vyjadřovalo naději, že právě tady spolu mohou začít nový život. Jméno však současně symbolizuje i to, co si vybrat nemůžeme, co je nám dáno jako rodinné dědictví, které si přese všechno odhodlání ke

změně vždy neseme s sebou. Anebo také osud, na jehož zkoušky máme jen pramalý vliv.

Anna Česká - Whitton, Hana, 1950-

Čte Jaromír Meduna a další
Čas 7 hod., 32 min.

Císař Karel IV. získal pro svou dceru Annu výhodnou partii - anglického krále! Mladičká česká princezna se za Richarda II. provdá v šestnácti letech a přicestuje do svého nového domova. Královský dvůr cizí nevěstu přijme zprvu chladně, ale mírná a laskavá Anna Česká brzy prokáže, že je dcerou mistra diplomacie Karla IV. Obratným jednáním si postupně získá anglickou šlechtu. Dokáže si získat i lásku temperamentního Richarda?

Přiznat vinu – Goffa, Martin, 1973-

Čtou Jan Maxián, Jan Vondráček a Jitka Ježková
Čas 5 hod., 59 min.

Jedné deštivé červencové noci roku 1996 mizí v Praze beze stopy mladá žena. I přesto, že se okamžitě rozbíhá intenzivní pátrání, není nalezena jediná indicie, která by k ní policii přivedla. O dvaadvacet let později jiná žena podléhá zákeřné nemoci a její beznadějný stav vyprovokuje k činu muže, který ví, co se té dávné deštivé noci událo. Pravda, jež vyplouvá na povrch, s sebou však nepřináší úlevu a vykoupení, nýbrž jen další bolest a několik podob smrti.

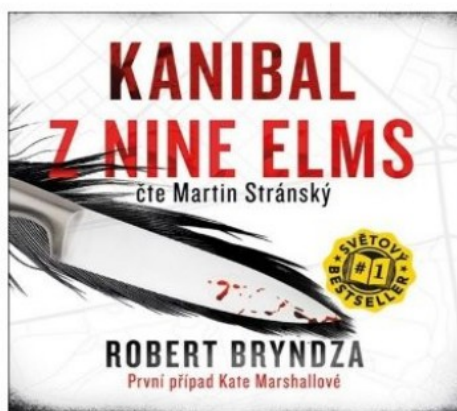
Sběratel sněhu - Štifter, Jan, 1984-

Čtou Jaromír Meduna, Jiří Schwarz a Jakub Saic
Čas 8 hod., 12 min., 44 s.

Dominik opatrně sbírá sníh do sáčku, aby v mrazáku uchoval jeho přítomnost. Jenže ta je stejně prchavá jako život špinavého kluka, kterého Dominik vidá jako zjevení každou noc u postele, majitelky starého deníku i všech, kteří kdysi obývali budějovický lágr. Tři časové linie, tři generace a tři různé osudy se prolínají v jeden strhující příběh, v němž se vrací lidé z dávných dob, protože minulost zůstala nedořešená.

Kanibal z Nine Elms - Bryndza, Robert, 1979-

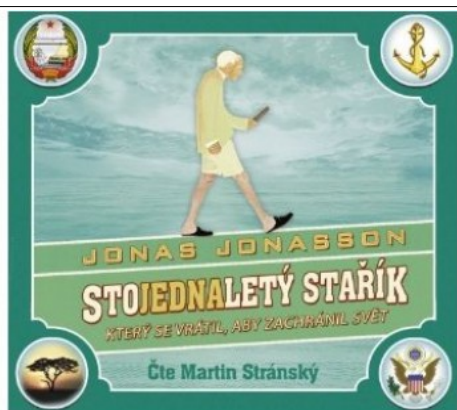
čte Martin Stránský
Čas 12 hod., 50 min.

Před patnácti lety byla Kate Marshallová vycházející hvězdou londýnské policie. Dokázala vyřešit sledovaný případ nebezpečného a krutého sériového vraha s přílehou přezdívkou Kanibal z Nine Elms, i když přitom sama málem zemřela. Nyní Kate přednáší na univerzitě a snaží se vést poklidný život, když se minulost začne vracet. E-mail s žádostí o pomoc ji vtáhne nejen do právě probíhajícího vyšetřování vražd mladých dívek. Jejich modus operandi nebezpečně připomíná případ, který před patnácti

lety vyřešila. Nevrací se jen vzpomínky. Vrah napodobitel chce dokončit započatou práci... A tak se i Kate musí vrátit k vyšetřování, aby dokončila tu svoji – chytit dalšího sériového vraha.

Stojednaletý stařík, který se vrátil, aby zachránil svět

Jonasson, Jonas, 1961-

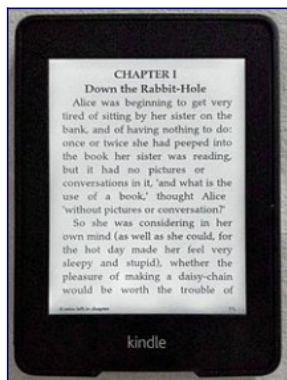

čte Martin Stránský
Čas 11 hod., 32 min., 24 s.

Přesně před rokem utekl stoletý Alan Karlsson z domova důchodců v Malmköpingu. Teď si se svým přítelem Juliem užívá života na Bali. Tedy až do chvíle, než se Julius rozhodne připravit Alanovi oslavu narozenin. Horkovzdušný balon, kterým si chtějí vyrazit, totiž odletí bez pilota a Alan s Juliem se ocitnou na širém moři. A když je zachrání severokorejská loď, pašující uran, je

jasné, že několik významných politiků bude mít znovu plné ruce práce.

Elektronická kniha

čtečka Kindle
Paperwhite

Elektronická kniha (e-book, e-kniha, digitální kniha) je digitální ekvivalent tištěné knihy, existující ve formě počítačového souboru. Pro pohodlné čtení elektronických knih existuje specializovaný přístroj, čtečka elektronických knih; lze ale využít i další zařízení, např. mobilní telefon, palmtop, tablet či notebook. Pro uložení dat elektronických knih se využívají různé souborové formáty, a to jak obecné (např. PDF, EPUB, PDB, MOBI, HTML, prostý text, aj.), tak i specializované, určené právě pro čtečky elektronických knih.

Myšlenka elektronických knih se objevila v roce 1971, kdy Michael S. Hart založil Projekt Gutenberg.

Nejprve se elektronické knihy zaměřovaly pouze na obory související s počítači, například různé příručky pro hardware. S rozvojem internetu bylo čím dál snadnější elektronické knihy přenášet, už k tomu nepotřebovaly hmotné nosiče. Trh se tříštil nejednotností formátu a menším trhem čtenářů elektronických knih.

Převahu získávala firma Adobe s formátem PDF. Nejdříve se knihy v elektronickém formátu šířily hlavně nelegálně, poté se k tomuto proudu přidaly firmy, které ovšem nabízely převážně volná díla či knihy, jejichž autorům vypršela autorská práva. Poté se přidali autoři, jejichž knihy nakladatelé odmítli vydat, a tak poskytli svá díla on-line.

V roce 1998 začaly americké knihovny nabízet e-knihy zdarma jako doplňkovou službu na svých webových stránkách, ovšem nešly stáhnout. Mezi převládající žánry opět patřily odborné, technické a vědecké publikace. Zároveň se v tomto roce poprvé objevily čtečky elektronických knih Rocket ebook, SoftBook a Cybook. V roce 2000 dal americký spisovatel Stephen King k dispozici on-line svou knihu *Riding the Bullet*, ovšem číst ji šlo pouze na počítači. Od roku 2003 je nabízena k volnému stáhnutí populární beletrie jako tzv. e-půjčování knih. Podle průzkumu z roku 2010 nabízí 66 % amerických knihoven e-půjčování, proto je rok 2010 považován za bod zlomu při šíření elektronických knih.

V červenci 2010 oznámil internetový obchod Amazon.com, že během 2. čtvrtletí roku 2010 prodal poprvé více elektronických knih oproti klasickým (včetně vázaných), poměr byl 140 ku 100.

Výhody a nevýhody elektronických knih:

Výhody:

- Šetří místo. Do paměti běžné čtečky lze uložit tisíce knih.
- E-knihy lze díky podsvícení displeje číst i při slabém osvětlení.
- S E-book readerem se manipuluje snáze než s tištěnou knihou.
- Na displeji je zobrazena vždy jen jedna stránka, takže čtenář má dokonalý přehled. Odpadají časté problémy se špatnou čitelností u hřbetu knihy.
- E-kniha je prostorově šetrná.
- Až 500 knih průměrného rozsahu může být uloženo na jednom CD-ROM.
- Je jednoduché vytvářet kopie knihy v libovolném množství.
- E-knihy se snadno zálohují a skladují.
- Knihy nejsou nikdy vyprodány.
- Elektronické knihy jsou snadno dostupné prostřednictvím internetu.
- Nespotřebovává žádný papír, inkoust.
- Autoři mají možnost samostatně e-knihy vydávat a levně je distribuovat. Knihy mohou být poskytovány i zcela zdarma – bez nákladů na tisk, pokud se tak autor rozhodne.

Následující výhody platí, je-li k dispozici digitální text (ne tedy např. pro PDF vzniklé skenováním, které neprošlo procesem OCR):

- Čtenář může měnit velikost a druh písma. Je možno použít software pro převod textu do mluvené podoby.
- Chyby v textech mohou být velmi rychle a snadno opraveny. Takto opravené texty se mohou dostat rychleji ke čtenářům.
- Možnost rychle vyhledat zadaná slova v textu v rámci celé knihy, možnost vyhledání významu slova.
- Možnost vkládat poznámky a zvýrazňovat text.
- Možnost umístění odkazů v rámci knihy.

Nevýhody:

- E-kniha vyžaduje ke čtení další zařízení. (Většinou to bývá specializovaná čtečka, aplikace pro mobil, tablet nebo počítač.)
- Zobrazení každé e-knihy se musí přizpůsobit displeji zařízení, což bývá v praxi v mnoha případech problém. Také každý software většinou zobrazuje e-knihu jinak než jiný software stejného typu (např. prohlížeče PDF, prohlížeče MOBI). Naproti tomu u klasické knihy se naopak formát přizpůsobuje povaze knihy a je pevně daný profesionálním sazečem.
- Každý typ aplikace nebo zařízení pro čtení e-knih má od výrobce podporu jiných formátů e-knih. Proto je možné, že např. se změnou čtečky za čtečku jiného výrobce nebude možné dříve zakoupenou e-knihu přečíst. Dalším příkladem je možnost, kdy e-kniha je k sehnání pouze ve formátu, který ale nepodporuje konkrétní čtečka uživatele.
- Mnoho formátů e-knih (viz rozšířené PDB, ePub, MOBI) má v porovnání s možnostmi sazby klasických knih jen velice omezené schopnosti.
- Nejrozšířenější formát e-knih PDF ve většině případů není vhodný pro mobily a čtečky. Hlavním problémem bývá nemožnost uspokojivého přizpůsobení zobrazení obsahu malému displeji.
- Pokud prodejce e-knih používá tzv. tvrdé DRM, je kupující nucen trvale používat jeden druh čtečky nebo obchodu nebo speciální aplikace. Používání DRM je odůvodňováno tím, že bez DRM lze e-knihy snadno nelegálně kopírovat.
- E-knihu nelze kvůli přísným licenčním podmínkám (autorské právo) dále prodat, půjčit (až na omezené výjimečné případy), odkázat, darovat (pouze některé obchody s e-knihami umožňují e-knihu darovat zakoupením „dárkového poukazu“).
- Největším problémem je tzv. chladnost e-knihy. Nelze k ní mít citový vztah jako ke klasické knize. E-kniha se nikdy neponičí, neušpiní, nikdy nemá specifický zápach apod.

Vytváření elektronických knih

Existuje několik způsobů, jak elektronické knihy vznikají.

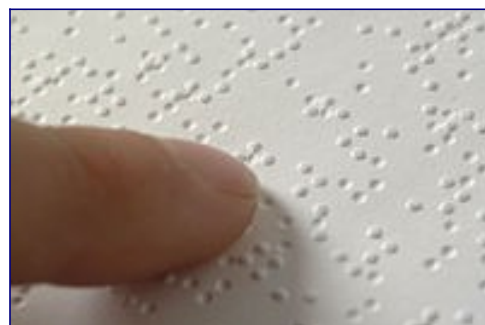
- Existují-li strukturované elektronické podklady, lze tedy knihu rovnou v elektronické podobě vyrobit. Výstupem je pak obvykle některý z formátů založených na značkovacích jazycích. Lze vygenerovat i formát PDF, někdy se generuje více variant pro různé velikosti displeje.
- Knihu lze naskenovat do formátu PDF.
- Knihu lze naskenovat do formátu PDF a pak metodou optického rozpoznávání znaků převést na text. Tento text by ovšem měl ještě projít korekturou.
- Velmi pracnou možností je přepisování pomocí klávesnice.

Pro začínající autory je vydání jejich díla jako e-knihy prvním startem jejich literární kariéry. Důvodem je nižší cena pořízení. Některá nakladatelství, která se zabývají vydáváním elektronických knih, nabízejí vydání e-knihy za cenu v řádu několika tisíc korun. I elektronicky vydaná kniha beletrie je hodnotnou knihou a její kopie je uložena v Národní knihovně.

V České republice je cena e-knih dražší než například v Americe, kde se cena elektronických knih pohybuje i v řádu desítek korun. Přestože u e-knih odpadá starost s papírem a tiskem, jak je tomu u tištěné knihy, stále je potřeba reakce na vydání knihy (překladatel, korektor, grafik) a své zaměstnance nakladatelství platit musí. Dále je potřeba platit za server či správu e-shopu. Ceny e-knih jsou tedy o pár desítek korun levnější než jejich tištěná podoba, což svádí k nelegálnímu šíření knih. Nelegální stahování je také jedním z důvodů, proč jsou české e-knihy dražší než knihy v anglickém jazyce.

Braillovo písmo

Brailleovo slepecké písmo (psáno také Braillovo; výslovnost [brajovo]) je speciální druh písma, resp. systému psaní, určeného pro nevidomé, slabozraké a se zbytky zraku. Funguje na principu plastických bodů vyražených do materiálu, které čtenář vnímá hmatem. Písmo je pojmenováno podle francouzského učitele Louise Braille, který poté, co v dětství ztratil zrak, vytvořil v patnácti letech toto písmo úpravou francouzského vojenského systému umožňujícího čtení za tmy. Braillovo písmo je netradičním příkladem binárního kódu používaného mimo svět počítačů.

Znaky Braillova písma

Každý znak Braillova písma tvoří mřížka šesti bodů uspořádaných do obdélníku 2×3. (Na jednotlivé body se odkazuje čísla 1–6.) Na každém z těchto šesti míst buď bod (vyvýšené místo) je, nebo není. Tímto způsobem je možno zakódovat $2^6 = 64$ různých znaků, z nichž se ovšem úplně prázdný znak používá jako mezera, takže zbývá 63 použitelných znaků.

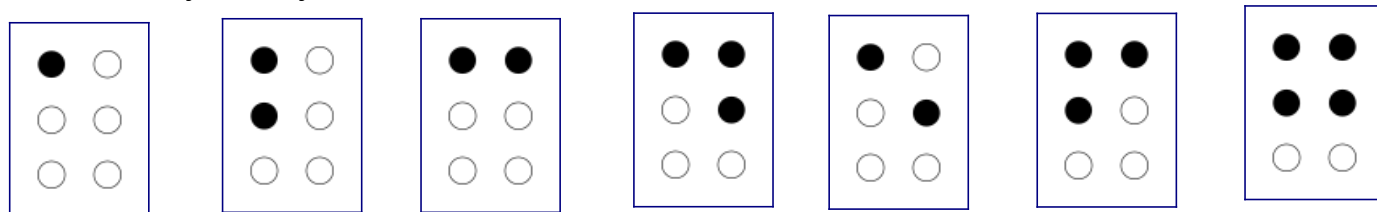
1	4
2	5
3	6

Z těchto znaků obsahuje základní sada hlavně znaky pro písmena a interpunkci. Velká písmena a číslice se zapisují pomocí těchto písmen s tím, že jim předchází speciální symbol.

Existují také způsoby zápisu dalších symbolů (jako např. z matematiky či hudby) pomocí Braillova písma. Později byla k šestibodové mřížce přidána další řada dvou bodů, čímž počet použitelných symbolů vzrostl na 255. Takovou sadou symbolů je možno zapisovat všechny znaky ASCII. Sada všech těchto symbolů je součástí standardu Unicode (Braille Patterns, U+2800–U+28FF). Osmibodové Braillovo písmo se však v praxi příliš nepoužívá.

Základní sada symbolů používaná v Česku obsahuje například následující znaky:

základní znaky abecedy

A, 1

B, 2

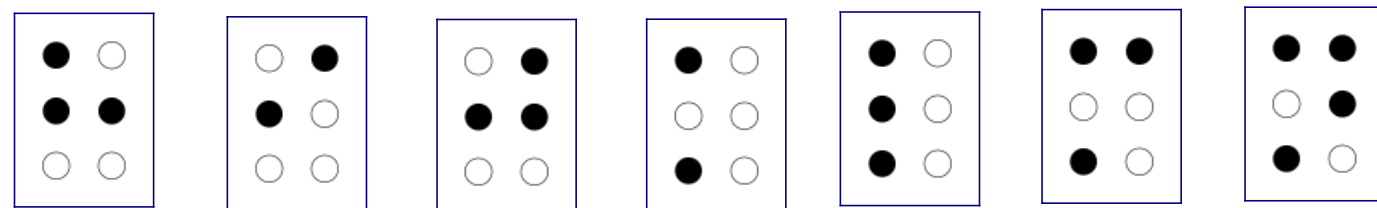
C, 3

D, 4

E, 5

F, 6

G, 7

H, 8

I, 9

J, 0

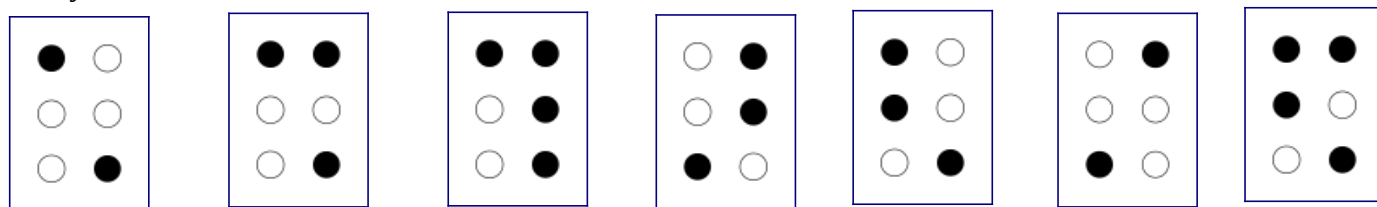
K

L

M

N

znaky s diakritikou

Á

Č

Ď

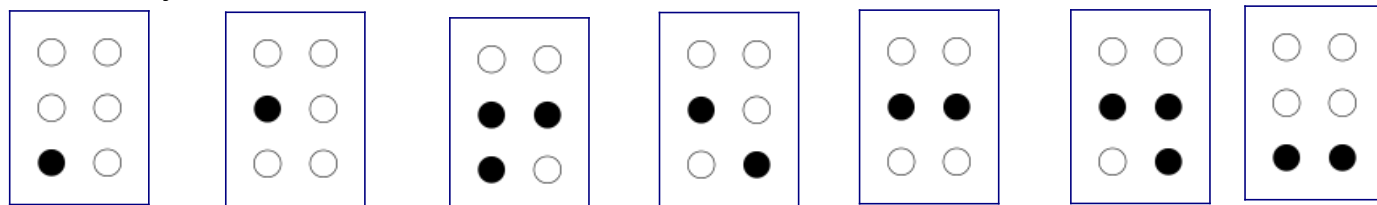
É

Ě

Í

Ň

ostatní znaky

. tečka

, čárka

! vykřičník

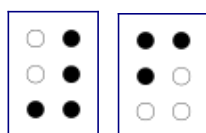
? otazník

: dvojtečka

+ plus

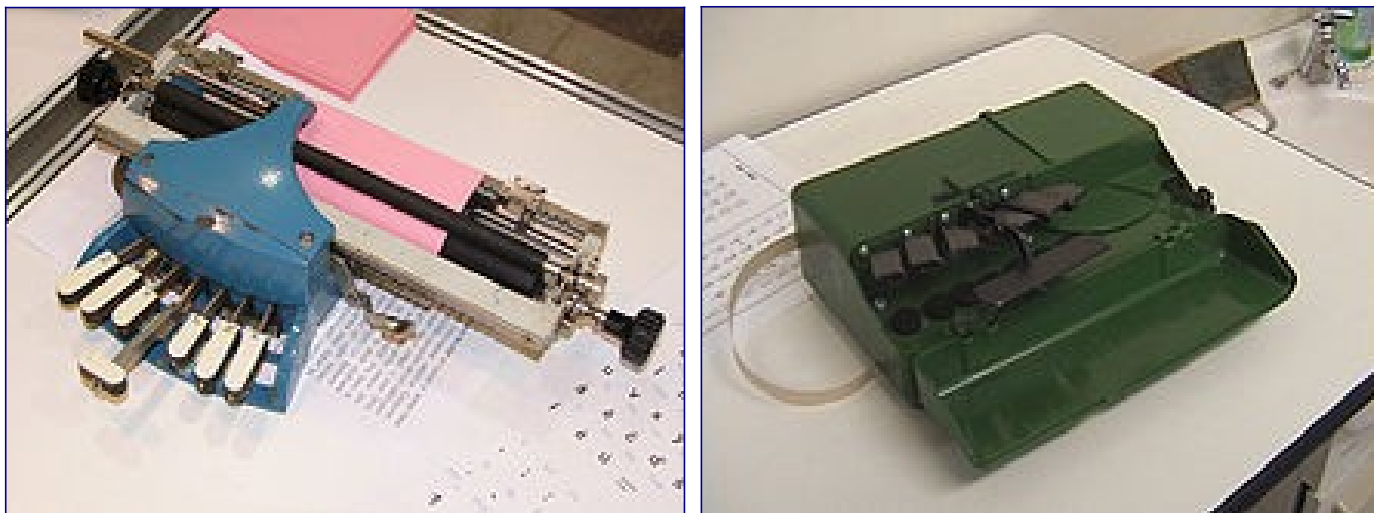
- minus

Pomocí speciálních prefixů se mění význam následujícího znaku či znaků. Např. pro psaní číslic se používá symbolů pro písmena A–J, která značí číslice 1–9 a 0. Symbol za normální situace označuje písmeno, ale pokud ho předchází prefix pro číslici, má význam číslice. Např. ve výtahu se lze setkat s označením:

Takto se označuje tlačítko šestého patra (prefix pro číslici + písmeno F znamenající číslici 6).

Braillovo písmo se dá ručně psát pomocí speciální destičky s perem, kterým se zezadu (zrcadlově) přes dírky v destičce vytváří v papíru body (tzv. pražská tabulka). K rychlejšímu psaní slouží Pichtův psací stroj či speciální počítačové tiskárny.

Pichtův psací stroj na psaní textů v bodovém písmu

Jako nástroj pro práci s počítačem slouží nevidomým hmatový displej (též braillovský řádek), což je zařízení, které převádí část jednoho řádku textu (obvykle z počítačové obrazovky) do hmatové podoby.

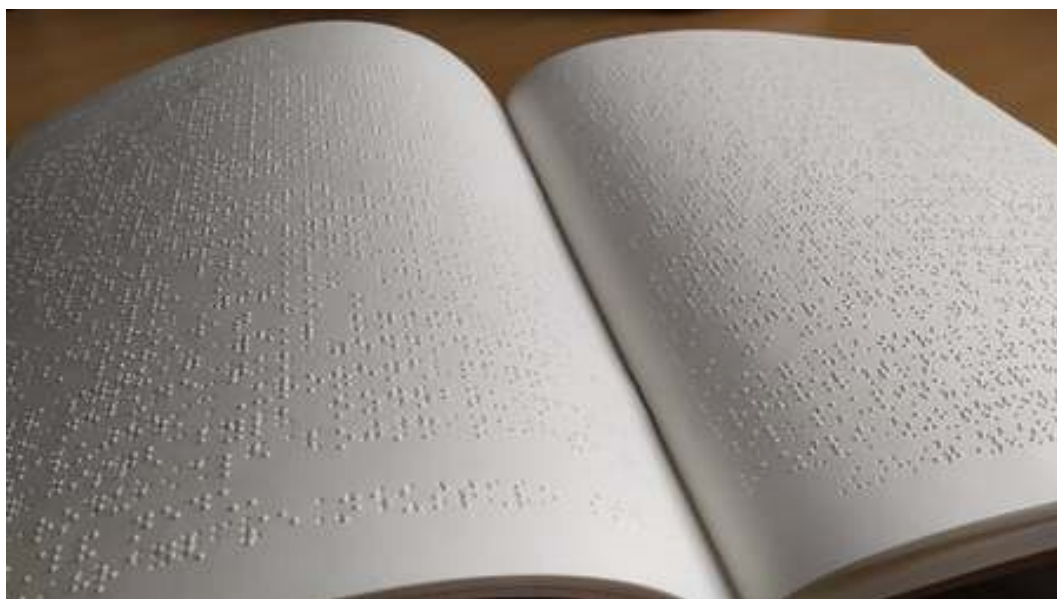
Kromě základní podoby (plnopis, Grade 1), ve které se slova přepisují znak po znaku, existují komplexnější formy (zkratkopis, Grade 2), ve kterých každý znak reprezentuje celou skupinu hlásek. V češtině se tato forma příliš nepoužívá, ale např. v angličtině či němčině se Braillovo písmo používá převážně právě takto a základní prepis používají prakticky pouze začátečníci.

Základní nevýhodou Braillova písma je, že znaky jsou výrazně větší než znaky běžného barevného tisku. Typická velikost znaku je cca 5×7,5 mm, což umožňuje na běžné straně formátu A4 zaznamenat asi 800-900 znaků, přičemž běžným tiskem se na stejný rozměr vejde zhruba 4-5 tisíc znaků. Knihy v Braillově písmu jsou tudíž výrazně rozsáhlejší.

S touto nevýhodou souvisí i typografické problémy: jelikož na jeden řádek se vejde pouze asi 30 znaků, jen těžko se dají používat tabulky či jiné běžné formátovací postupy. Místo nich je třeba všechny informace psát sekvenčně, což jen dále zvýrazňuje potřebu zvýšeného rozsahu.

Dalším velkým problémem je nejednotnost systému. Různé země používají různé normy Braillova písma, které se navzájem poměrně výrazně odlišují. Např. i jenom mezi českou a slovenskou normou je už v základních písmenech abecedy 7 rozdílů.

Další výraznou komplikací je linearita zápisu, což se projevuje zvláště při přepisu matematických, fyzikálních a chemických textů – i jednoduché rovnice mohou zabírat několik řádků.

Informace z knihovny

Od 1. září 2021 platí nový Knihovní řád včetně příloh. Změny se týkají Ceníku a rozsahu poskytovaných služeb.

Např. roční registrační poplatek je nyní 40 korun pro studenty a důchodce a 70 korun pro dospělé. Poplatek za práci na PC je 5 korun na 1/2 hodiny.

Mezi nové služby, které poskytujeme, patří laminování a kroužková vazba.

Knihovní řád a jeho přílohy včetně Ceníku najdete na našich webových stránkách: <https://knihovnahorsovskytyrn.webk.cz/>, v tištěné podobě jsou pak k dispozici k nahlédnutí v Městské knihovně Horšovský Týn.

Nové služby v knihovně

Od 1. září 2021 nabízí Městská knihovna v Horšovském Týně nové služby. Jedná se kroužkovou vazbu a laminování.

Služby jsou zpoplatněny dle platného ceníku.

kroužková vazba:

- násuvná lišta do 20 listů – 8 Kč
- 15-40 listů (do 8 mm) – 14 Kč
- 41-80 listů (do 12 mm) – 18 Kč
- 81-120 listů (do 16 mm) – 20 Kč

laminování:

- A5 – 10 Kč
- A4 – 15 Kč

Tematické kufříky pro malé čtenáře

Registrovaní čtenáři mohou využít služby zapůjčení tzv. tematických kufříků. Jedná se o kufříky se zábavně-vzdělávacím obsahem, zaměřené na určité téma. Kufříky obsahují knihy a ostatní dokumenty k vybranému tématu (hračky, pracovní listy, společenské hry a další související pomůcky).

Výpůjční lhůta je stejně jako u ostatních dokumentů 1 měsíc.

V online katalogu vyhledáte napsáním "tematický kufřík" do pole Název nebo napsáním "K" do pole Signatura.

Městská knihovna Horšovský Týn půjčuje tematické kufříky od října 2020.

Nyní je možné si vybrat z devíti kufříků:

Čas
Dinosauři
Krtek
Princezny
Učím se číst
Učím se počítat
Vlaky
Zvířata
Zvířata pro nejmenší

Dalších šest kufříků nyní připravujeme: Vesmír, Policie, Záchranáři, Hasiči, Auta a Koně.

Společenské hry

Registrovaní čtenáři si mohou v Městské knihovně absenčně vypůjčit i společenské, karetní a deskové hry. Jedná se o hry určené dětem od 3 let.

Seznam her k vypůjčení najdete na našich webových stránkách, v záložce Hry nebo v tištěné verzi v naší knihovně. U každé hry je uveden stručný popis, od jakého věku je hra doporučena a pro kolik hráčů. V online katalogu vyhledáte napsáním "K" do pole Signatura.

Výpůjční doba her je 1 měsíc.

V současné době si můžete vybrat z 28 her:

Medvídkovy skládačky

AZ kvíz junior

Activity Junior Turbo

Cortex challenge

Člověče, zasměj se!

Dominion – svět napínavých dobrodružství

Kryší válka

Leo musí ke kadeřníkovi

Na prodej

Osadníci z Katanu

Párty alias Velká sázka

Quiddler – žolíky se slovy

Ubongo – honba za diamanty

Z pohádky do pohádky

Veselé hry s Krtekem

Loto zvířátka

Cesta na hrad

Costa Rica

Dominion – intriky

Kostky bohů

Zlaté Česko

Lichožrouti

Neobvyklí podezřelí

Ostrov Skye

V kostce!

Velbloudí dostihy

X bere!

Zajíc a želva

Medvídkovy skládačky

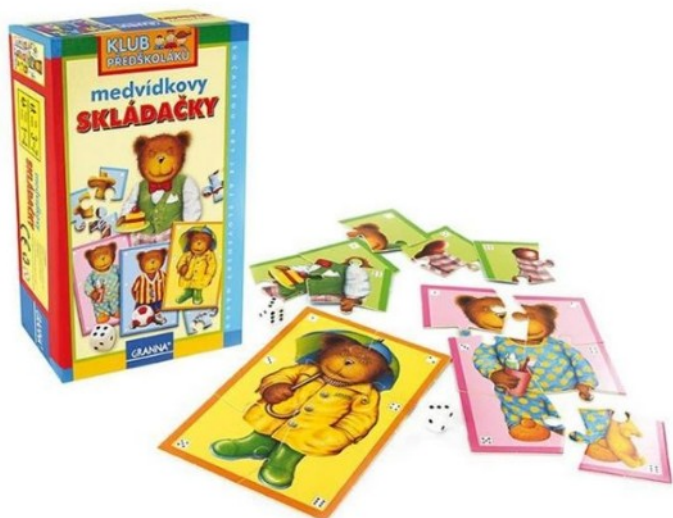
společenská hra

Tato neobyčejná hra je založena na skládání postaviček medvídků, při němž si děti procvičují nejen pozorovací schopnosti a manuální zručnost, ale také základy matematického a logického myšlení. Vítězem se stává hráč, který poskládá nejvíce medvídků.

Hra obsahuje: 6 skládaček s různými medvídky, 2 kostky, pravidla hry

Od 3 do 7 let

Pro 1 – 4 hráče

Veselé hry s Krtekem

desková hra

Které dítě by nemilovalo Krtečka? Kromě pohádkových příběhů si s ním můžete užít zábavu i při hraní her. Tato sada jich obsahuje hned šest - poměte síly v pexesu, procvičte si počítání i paměť a nezapomeňte zvolit tu správnou taktiku. Při hraní her s motivy Krtečka a jeho kamarádů si skvělou zábavu užije celá rodina.

Hra obsahuje: 2 oboustranné herní plány, 24 figurek, 1 bodová hrací kostka, 1 barevná hrací kostka, 48 kartiček pexesa, 30 hracích karet Score, 1 pravidla

Od 3 let

Pro 2 – 6 hráčů

Zajíc a želva

desková hra

U deskové hry Zajíc a želva se zabaví celá rodina. Sázkou zajíce a želvy z bajky všichni známe. Želva svou pilí a vytrvalostí předběhne i mrštného rychlého zajíce. Jak ale takový závod může dopadnout, když se do něj zapojí ještě vlk, lišák a ovce? Každý má velmi osobitý styl, silné a slabé stránky. Vyberte si mezi zvířátky své favority, které pak během závodu budete podporovat. Kdo se tedy nakonec postaví na stupně vítězů? Bude to rozvážná, ale vytrvalá želva, nebo všemi mastmi mazaný lišák? Připravte se na start, závod právě začíná. Hra obsahuje 2 různé náročné herní varianty.

Hra obsahuje: 11 destiček cesty, 5 dřevěných figurek, 5 samolepek, 91 karet, stupně vítězů, žeton začínajícího hráče, 5 turbo žetonů, startovní čáru, pravidla hry

Od 7 let

Pro 2 – 5 hráčů

Zlaté Česko

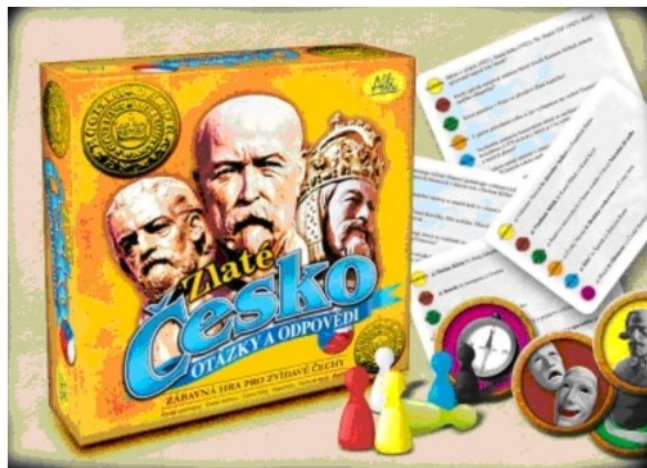
desková hra

Zábavná hra, která prověří znalosti hráčů v oblasti vlastivědy, protože přináší 2400 otázek na téma Česko. Herní plán obsahuje dvě varianty hry - základní a dobovatelskou (Dobývání Karlštejna).

Hra obsahuje: 400 karet, 36 žetonů, 6 figurek, hrací kostku, oboustranný herní plán

Od 12 let

Pro 2 – 6 hráčů

AZ kvíz junior

desková hra

Hra AZ kvíz junior je určena všem zvědavým a bystrým dětem. Princip hry vychází z oblíbené soutěže pro dospělé AZ kvíz. K vítězství je třeba kombinace znalostí a strategických schopností.

Hra obsahuje: 1 herní plán, 36 žetonů, 60 karet, 1 hrací kostku, 1 figurku, pravidla hry

Od 10 let

Pro 2 a více hráčů

Loto zvířátka

společenská hra

Co mají společného zajíc, káčátko, panda, hroch, tučňák a tygr? Všichni se vejdou na tvoji kartu. Rychle je najdi, ať neprohraješ! Na obrázkových kartách děti hledají zvířátka z malých kartiček a procvičují si tak schopnost soustředění a postřeh. Nejmenší hráči se učí zvířátka poznat a pojmenovat.

Hra obsahuje: 4 obrázkové karty, 24 kartiček, pravidla

Od 3 do 6 let

Pro 1 – 4 hráče

Akce a novinky v knihovně

Knižní zpravodaj

Městská knihovna Horšovský Týn od července 2021 vydává Knižní zpravodaj. Jedná se o měsíčník a je zdarma k vyzvednutí v knihovně.

Na stránkách Knižního zpravodaje najdete vždy zajímavosti a informace z literatury, ale i z jiných kulturních oblastí. Dozvíte se, co je v knihovně nového, jaké akce se chystají. Nechybí zde informace o spisovatelích narozených v aktuálním měsíci a upozornění na regionální výročí.

Dozvíte se o historii domů v Horšovském Týně. Můžete si prohlédnout jejich fotografie a porovnat historické fotografie se současnou podobou.

V každém čísle je pro naše čtenáře připravena ukázka nových knih, které mají možnost si v knihovně vypůjčit. Na závěr nechybí křížovka, či kvíz a knižní vtip.

Budeme rády, když projevíte o náš Knižní zpravodaj zájem a bude se vám líbit.

Knižní výzva

Městská knihovna již druhým rokem pořádá pro své registrované čtenáře Knižní výzvu. Úkolem každého čtenáře je přečíst v daném roce určitý počet knih podle zadaných kritérií.

Knihy je třeba si vypůjčit v naší knihovně, přečíst a poté vám jejich přečtení potvrdíme. Všichni, kteří Knižní výzvu splní, jsou v lednu následujícího roku oceněni malým dárkem.

pravidla:

Akce není soutěžní. Účastnit se může každý registrovaný čtenář Městské knihovny Horšovský Týn starší 15 let (mladší 15 let – dětská výzva). Akce trvá do konce roku 2021. Čtenář, který přečte 15 (10 – dětská výzva) knih dle zadaných kritérií, bude v lednu 2022 odměněn. Pro splnění každého kritéria musí být přečtena 1 kniha. Pokud některá kniha splňuje více kritérií, je započítána pouze jednou.

odměny za rok 2020:

kritéria roku 2021 – dospělí:

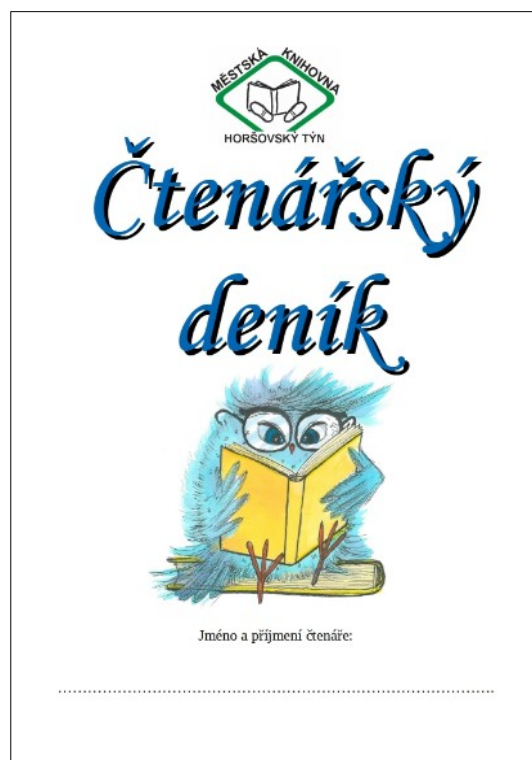
- 1) Kniha, která má také filmovou nebo seriálovou podobu
- 2) Kniha od českého autora
- 3) Severská krimi nebo thriller
- 4) Kniha, ve které vystupuje zvíře
- 5) Kniha od veřejně známé osobnosti (herec, zpěvák, moderátor, sportovec,...)
- 6) Kniha vydaná v roce 2020
- 7) Kniha se slovem knihovna, kniha, knihovník nebo knihkupec v názvu
- 8) Humorná kniha
- 9) Kniha, jejíž autor pobýval v Plzeňském kraji
- 10) Kniha, která má více než 400 stran
- 11) Kniha, jejíž název obsahuje emoci nebo cit
- 12) Kniha pohádek nebo pověstí
- 13) Kniha, jejíž název začíná stejným písmenem jako vaše příjmení
- 14) Kniha, která má na obalu zbraň
- 15) Kniha, jejíž název obsahuje předložku

kritéria roku 2021 – děti:

- 1) Kniha, ve které vystupuje domácí zvíře
- 2) Kniha s holčičkou nebo chlapečkem na obalu
- 3) Kniha, která má více než 100 stran
- 4) Kniha, jejíž název je složen ze 2 slov
- 5) Kniha, jejíž název začíná stejným písmenem jako vaše příjmení
- 6) Kniha, která má také filmovou nebo seriálovou podobu
- 7) Kniha, jejíž děj se odehrává ve škole
- 8) Kniha, jejíž název končí vykřičníkem, nebo otazníkem

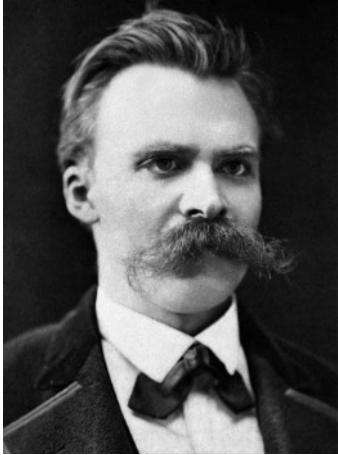
Čtenářské placky

Městská knihovna vyrábí pro své čtenáře čtenářské placky a čtenářské deníky. Placky jsou dárkem za registraci nového čtenáře, pro pasované čtenáře a jako odměna při dalších akcích.

Narození v říjnu

Friedrich Wilhelm Nietzsche [nýče] (15. říjen 1844 – 25. srpen 1900), německý idealistický filosof a básník, tvůrce voluntaristické koncepce vůle a věčného návratu jako základního určení člověka. Narodil se v Röckenu u Lützenu jako syn evangelického pastora. Narodil se v den narozenin pruského krále Friedricha Wilhelma IV., proto při křtu dostal obě panovníkova jména. V pěti letech ztratil otce, dospíval vychováván výlučně ženami v duchu protestantské zbožnosti. Vystudoval klasickou filologii a teologii v Bonnu a studoval v Lipsku. V tomto období byl silně ovlivněn dílem A. Schopenhauera. Byl povolán do vojenské služby, ale záhy propuštěn pro zranění. Během studia v Lipsku uveřejnil několik drobných filologických prací, které mu vynesly ještě před ukončením studií mimořádnou profesuru klasické filologie na basilejské univerzitě. Úspěšné působení v Basileji přerušila v roce 1870 prusko-francouzská válka, které se Nietzsche účastnil jako dobrovolný ošetřovatel. Brzy ale vážně onemocněl úplavicí, jejíž dozvuky ho provázely až do konce života. V letech

1871–1872 vydal spis *Zrození tragédie hudby*, který vyzněl jako propagace wagnerovské hudby. Rozlišoval umění na apollinské (harmonické) a dionýské (nespoutané). Ohlas na spis byl velmi vlažný a Nietzsche se rozhodl oprostít od dosavadních vzorů a idolů. Meze prosazování vlastní vůle viděl v souvislostech, které v podobě sociálních, politických, náboženských a kulturních tlaků vedou lidské jednání. V následujících spisech již začal napadat všechny uznávané hodnoty a pojmy jako pokrok, všeobecné vzdělání, nacionální, moderní stát, kulturní boj apod. Začal se zmiňovat o loutkách a voskových modlách, které se jednou rozplynou v německém ohni. V roce 1879 musel Nietzsche školu v Basileji ze zdravotních důvodů opustit a následujících 10 let strávil na cestách po Evropě, kde napsal většinu svých velkých děl. V těchto dílech zaujal kritický postoj k umění i k metafyzice, přiblížil se až k jakémusi naturalistickému pozitivismu. Vyjadřoval se expresivně, v metaforách. Vůdčími pojmy jeho filosofie byla vůle k moci („Vše je vůle k moci – a nic mimo to.“) a nadčlověk. V roce 1889 se nervově zhroutil a zbytek života strávil jako duševně nemocný (progresivní paralýza). Poslední léta jeho života se o něj starala sestra Elizabeth ve Výmaru, kde ve svých nedožitých 56 letech ve vile Silberblick zemřel. Ideologicky upraveného díla (především části Nietzscheovy ideologie o příchodu nadčlověka) tendenčně zneužilo vznikající fašistické hnutí a po Hitlerově nástupu k moci se tehdy téměř devadesátiletá Elizabeth stala prominentní osobou třetí říše. I když Nietzsche sám odmítal antisemitismus i německý nacionalismus své doby – na mnoha místech se o nich vyjadřoval výsměšně, po dlouhá další léta se na něj všeobecně pohlíželo pouze jako na hlavního ideologa fašismu. Přesto svým dílem výrazně ovlivnil další vývoj filosofie, především existencialismus a fenomenologii.

v naší knihovně: *Nečasové úvahy 1, 2*

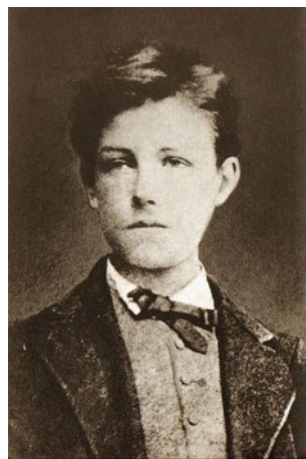
Oscar Fingal O'Flahertie Wills Wilde [vajld] (16. říjen 1854 – 30. listopad 1900) byl anglický dramatik,

prozaik, básník a esejista irského původu. Wilde se stal ústřední postavou hnutí dekadentů, proklamujících oslavu krásy a odmítajících spojení umění a morálky. Tyto názory se nejvýrazněji projevují v románovém podobenství *Obraz Doriana Graye* a v esejích. V dramatické tvorbě navázal na tradici komedie mravů v konverzačních dramatech *Vějíř lady Windermereové*, *Bezvýznamná žena*, *Ideální manžel* a *Jak je důležité mít Filipa*. Jediná tragédie (*Salome*) se stala předlohou pro stejnojmennou operu R. Strausse. Z ostatního díla jsou pozoruhodné andersenovsky laděné pohádky (*Šťastný princ*). V roce 1884 se oženil s Constance Lloydovou, jejíž finanční zabezpečení mu umožnilo žít v relativním luxusu a s níž měl dva syny – Cyrila a Vyvyana. Od roku 1891 se ale datovalo Wildovo intimní přátelství s lordem Alfredem "Bosie" Douglasem. Čtyři roky poté byl obžalován z homosexuality, která byla tehdy v Anglii ilegální a byl odsouzen na 2 roky těžkých nucených prací v Readingu. Pobyt ve vězení inspiroval Wilda k napsání *Balady o žaláři v Readingu*. Oscar Wilde zemřel v Paříži v naprosté bídě s podlomeným zdravím a je pochován na tamním hřbitově Père Lachaise.

v naší knihovně: *Cantervillské strašidlo, Cantervillské strašidlo a jiné prózy, Lady Fuckingham, Pohádky, Zločin lorda Artura Savila*

Jean Arthur Nicolas Rimbaud [rembo] (20. říjen 1854 – 10. listopad 1891) francouzský básník,

nejvýznamnější představitel prokletých básníků, se narodil v Charleville. Jeho otec byl kapitán pěchoty a dobrodruh, který nakonec rodinu opustil. Rimbaud byl velmi nepřizpůsobivý a na výchovu své konzervativní matky reagoval výbuchy hněvu a útekami z domova. V době pařížské komuny se dostal do Paříže, kde se seznámil s Verlainem, který kvůli němu odešel z manželství a začali spolu žít v homosexuálním vztahu. Jejich život byl velmi bohémský (žili nejprve v Paříži, později v Anglii a Belgii). Rimbaudova poezie se stala základem nové poetiky, která vycházela z přímé, intenzivně vnímané zkušenosti a obsahovala silný poetický náboj. Po romantických a parnasistických začátcích založil svou tvorbu na vášnivém hledání pravdy a poznání skutečnosti. Odhaloval iluzornost pravd uznávaných společností, jež vystavil pohrdavému posměchu. Útoky proti povrchnosti, zbabělosti a všednosti společnosti postupně přerostly v nenávistnou atotální revoltu proti všem hodnotám a posvátným tabu konvenčního světa.

Osamocené a bolestné hledání sebe sama, světa a pravdy, odehrávající se prostřednictvím básnické zkušenosti, vyžadovalo novou básnickou formu a jazyk. Pro novou funkci poezie Rimbaud hledal adekvátní formu a jazyk. Od veršované poezie přešel k rytmizovaným básním v próze. Básnická tvorba vyvrcholila sbírkou *Sezóna v pekle* a hořkým výsměchem vlastnímu pokusu o tzv. alchymii slova (*Iluminace*). Rimbaudovo dílo, vycházející ze zloby, z revolty a vnitřní síly a brutálně útočící na všechny formy tradice, ovlivnilo moderní francouzskou poezii, zejména symbolisty a surrealisty. Po rozchodu s Verlainem (1873) přestal psát a vstoupil do koloniálního vojska. Na Jávě dezertoval, s cirkusem prošel Švédsko a Norsko. Jean Arthur Rimbaud zemřel na rakovinu 10. listopadu 1891 v Marseille.

v naší knihovně: *Má bohéma*

František Halas (3. říjen 1901 – 27. říjen 1949) byl český básník. Narodil se v Brně, dětství prožil na

Českomoravské vrchovině. Jeho rodiče František Halas a Leopoldina Pelikánová byli textilní dělníci. Po ukončení základní školy se vyučil knihkupcem. Otec ho přivedl mezi komunistickou mládež, která ho velmi ovlivnila, později (od roku 1921) pracoval pro komunistický tisk (*Rovnost* a *Sršatec*) a vydával avantgardní časopisy, na kterých spolupracoval s Bedřichem Václavkem (*Pásmo* a *Fronta*). Jeho tvorbu ovlivnil Jirí Mahen a pobyt ve Španělsku, kde byl v průběhu španělské občanské války. Za druhé světové války přispíval do ilegálně vydávaného *Rudého práva*. Byl členem revolučního výboru spisovatelů. Po roce 1945 se stal předsedou Syndikátu českých spisovatelů, pracoval na ministerstvu informací a choval se jako aktivní komunista. V letech 1945–1946 byl poslancem Prozatímního Národního shromáždění za KSČ. V parlamentu zasedal do parlamentních voleb v roce 1946. Později – především po svém návratu z návštěvy v Sovětském svazu, která jím otřásla – byl však i novým režimem

zklamán. Zemřel v Praze dne 27. října 1949 na selhání srdce. Pohřben je v Kunštátě. Jeho syny jsou diplomat, církevní historik a překladatel František X. Halas a rozhlasový redaktor a publicista Jan Halas.

v naší knihovně: *Básnické dílo*, *Hlad*, *Klenotem erbovním*, *Naše paní Božena Němcová*, *Před usnutím*, *Životem umřít*

James Herriot, občanským jménem James Alfred Wight (3. říjen 1916 – 23. únor 1995), byl britský veterinář a spisovatel, který proslul sérií knih o svém životě veterináře a působení u RAF za druhé světové války. Narodil se 3. října 1916 v anglickém městě Sunderland. Rodiče James a Hannah se brzy po svatbě přestěhovali do Glasgow ve Skotsku, kde James pracoval ve výrobě lodí a hrál na klavír v místním kině, zatímco Hannah byla švadlenou a zpěvačkou. V konečné fázi těhotenství odjela Hannah zpět do Sunderlandu, kde porodila a o tři týdny později se vrátila zpět do Glasgow. James chodil na základní školu v Yokeru a poté na střední školu v Glasgow. V roce 1939 ve svých 23 letech úspěšně ukončil studia na veterinární škole v Glasgowě a stal se zvěrolékařem. V lednu roku 1940 krátce

pracoval ve veterinární praxi v Sunderlandu, pak se v červnu přestěhoval do města Thirsk v hrabství Yorkshire blízko národního parku North York Moors, kde byl až do konce života zaměstnán v soukromé veterinární ordinaci. 5. listopadu 1941 se oženil s Joan Catherine Anderson Danburyovou. Společně vychovali dvě děti, Jamese Alexandra (narozen 1943), který se později také stal veterinářem a partnerem téže ordinace. Jejich dcera Rosemary (narozena 1947) vystudovala medicínu a stala se lékařkou. V roce 1942 sloužil u Royal Air Force. Během té doby se jeho manželka odstěhovala zpět do domu svých rodičů. Po skončení služby u RAF se k nim přistěhoval také. Zde zůstali až do roku 1946 a poté se přestěhovali zpět do Kirgate 23. V roce 1953 společně koupili dům v ulici Topcliffe Road v Thirsku. Z původní ordinace je dnes muzeum „Svět Jamese Herriota“, zatímco dům v Topcliffe Road je v soukromém vlastnictví a není přístupný veřejnosti. Později se přestěhovali do 6 kilometrů vzdálené vesnice Thirlby, kde Wight žil až do konce života. Snil o psaní knih po celý život, ale vzhledem k jeho povolání, časovému vytížení a rodině se mu tento záměr nedařilo uskutečnit. Až v roce 1966, v padesáti letech, začal psát díky nátlaku manželky. Po několika odmítnutých rukopisech, které se týkaly fotbalu a jiných témat, se zaměřil na oblast, kterou znal nejlépe. V roce 1966 napsal první knihu *Zvěrolékař na blatech*, která se brzy stala hitem a zároveň základem jeho série knih o práci veterináře a o působení v Royal Air Force během 2. Světové války. Vzhledem k zákonu, který zakazoval veterinářům reklamu, musel pro svou tvorbu používat pseudonym. Rozhodl se vystupovat pod jménem James Herriot poté, co se inspiroval skotským brankářem, který exceloval ve fotbalovém zápase mezi Manchester United a Birmingham City F.C.. Soubor povídek *Zvěrolékař na blatech* byl poprvé vydán ve Spojeném království roku 1970 nakladatelstvím Michaela Josepha. O dva roky později byl vydán další soubor povídek *To by se zvěrolékaři stát nemělo*. V roce 1991 mu byla zjištěna rakovina prostaty. Podstoupil četné léčebné procedury, ale nakonec zemřel 23. února 1995 ve věku 78 let ve svém domě v Thirlby. 29. června 2009 po něm byl pojmenován vlak jezdící ze Sunderlandu do Londýna. Obřad byl zorganizován jeho dcerou Rosie a synem Jamesem.

v naší knihovně: Jediné štěknutí, Když se zvěrolékař ožení, Koťátko Mojžíš, Štědrovečerní koťátko, To by se zvěrolékaři stát nemělo, Zvěrolékař a jeho přátelé, Zvěrolékař a kočičí historky, Zvěrolékař a psí historky, Zvěrolékař mezi nebem a zemí, Zvěrolékař opět v jednom kole

Václav Havel (5. říjen 1936 – 18. prosinec 2011) byl český dramatik, esejista, disident a kritik komunistického režimu, později politik a státník. Byl devátým a posledním prezidentem Československa (1989–1992) a prvním prezidentem České republiky (1993–2003). Václav Havel působil v 60. letech 20. století v Divadle Na zábradlí, kde jej také proslavily hry *Zahradní slavnost* (1963) a *Vyrozumění* (1965). V době kolem pražského jara se zapojil do politické diskuse a prosazoval zavedení demokratické společnosti. Po násilném potlačení reformu vojenskou invazí států Varšavské smlouvy byl postížen zákazem publikovat a stal se jedním z prominentních disidentů, kritiků tehdejšího normalizačního režimu. Vystupoval na obranu politických vězňů a stal se spoluzakladatelem a jedním z prvních mluvčích občanské iniciativy za dodržování lidských práv *Charta 77*. To upevnilo jeho mezinárodní prestiž, ale také mu vyneslo celkem asi pět let věznění. V této době napsal kromě dalších divadelních her také vlivné eseje, například *Moc bezmocných* (1978). Po vypuknutí sametové revoluce v listopadu 1989 se stal jedním ze spoluzakladatelů protikomunistického hnutí *Občanské fórum* a jako jeho kandidát byl 29. prosince 1989 zvolen prezidentem Československa. Měl zásadní vliv na směřování země k parlamentní demokracii a zapojení do politických struktur západní civilizace. Jako literát se světově proslavil svými dramaty v duchu absurdního divadla, v nichž se mimo jiné zabýval tématy moci, byrokracie a jazyka, a také svým esejistickým dílem. V esejích a dopisech z vězení se vedle politických analýz zaobíral filozofickými otázkami svobody, moci, morálky či transcendence. Věnoval se také experimentální poezii; básně psané především v 60. letech obsahuje jeho sbírka *Antikódy*. Václav Havel zemřel v neděli 18. prosince 2011 na následky dlouhodobých zdravotních problémů. Zemřel ve spánku na oběhové selhání.

v naší knihovně: Dálkový výslech, Dopisy Olze, Do různých stran, Hry, Letní přemítání, O lidskou identitu

Alois Mrštík (14. říjen 1861 – 24. únor 1925) byl český spisovatel a dramatik. Narodil se v Jimramově na

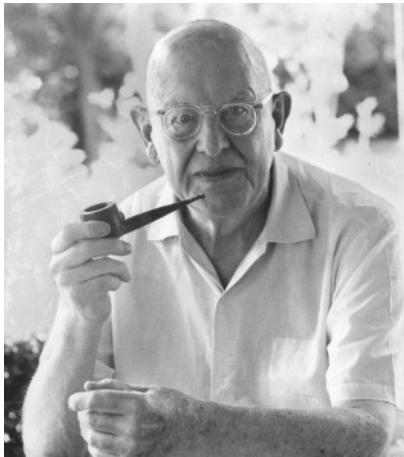
Českomoravské vrchovině v rodině obuvníka Aloise Mrštíka a švadleny Františky, roz. Elisové. Byl nejstarší ze čtyř sourozenců: o dva roky mladší Vilém (1863–1912) se stal významným prozaikem, autorem impresionisticky laděných románů, cestopisných črt a realistických povídek, mladšími bratry byli František, magistr farmacie, a Norbert, překladatel z ruštiny a polštiny a fejetonista. Roku 1869 přesídlili Mrštíkové do Ostrovačic u Brna a roku 1874 se znovu stěhovali – za studiem bratří do Brna. Alois tam dostudoval reálku a poté učitelský ústav. Po absolvování studia v roce 1881 dostal místo podučitele ve Starém Lískovci u Brna. Rok poté už působil jako řádný učitel postupně v Rakvicích, Hrušovanech u Brna a v Těšanech. Roku 1889 byl jmenován správcem školy v Divákách u Hustopeče, kde se natrvalo usadil. Alois Mrštík měl dva syny: nemanželského Františka (nar. 1882, matka Magdaléna Smržová ze Starého Lískovce) a se svou ženou Marií, roz. Bezděkovou z Kobylic (oženil

se s ní roku 1901 v Divákách), syna Karla (nar. 1905). Vedle své sedmadvacetileté literární činnosti redigoval s bratrem Vilémem v letech 1907 až 1910 Moravsko-slezskou revui. Roku 1920 odešel Alois Mrštík na odpočinek. Ve své obci Diváky se stal vyhlášeným včelařem. Zemřel v únoru 1925 po tyfovém nákazu v Zemské nemocnici v Brně.

Vrcholem Aloisovy slovesné tvorby je kronika moravské dědiny *Rok na vsi*. Je to široce založený obraz života na vesnici na rozhraní Hané a Slovácka. Alois Mrštík v tomto díle přinesl nové, realistické prvky do zobrazování venkova. Vykreslil svérázný život na moravské dědině v rámci církevního roku (tj. od podzimu do podzimu) se všemi jeho zvyky, radostmi i strastmi. Spíše než celkovou koncepcí působí kniha přesvědčivými detaily, plastickou kresbou postav a spádným, dobře odposlouchaným dialogem. U druhého vydání *Roku na vsi* (1921) připsal Alois jako spoluautora bratra Viléma (právě on, jehož silou bylo zejména impresionistické líčení přírody, je patrně spoluautorem lyrických popisů v románě).

v naší knihovně: *Maryša, Moravské obrázky, Rok na vsi*

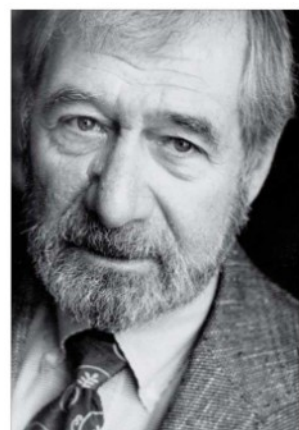
Sir Pelham Grenville Wodehouse (15. říjen 1881 – 14. únor 1975) byl britský spisovatel, jeden

z nejoblíbenějších humoristů, mistr jazykové komiky a situačních gagů. Za svůj dlouhý život napsal více než devadesát knih. Je navíc spoluautorem dvaceti filmových scénářů a zhruba třiceti her a muzikálů. Vystudoval Dulwich College v Londýně. Po absolvování pracoval nejprve jako úředník v bance, ale pak se stále více zaměřoval na novinářinu. Roku 1902 byl zaměstnán v londýnském listu "Globe" jako sloupkař. V průběhu života žil a pracoval v Anglii, Francii a posléze hlavně v USA, kde v roce 1955 získal státní občanství. Těsně před svou smrtí byl ve své původní vlasti, v roce 1975, povýšen do šlechtického stavu.

v naší knihovně: *Až naprší a uschne, Dobře uložené peníze, Hry ve třech, Letní bouřka, Malý pán na ženění, Mladí páni v kamaších, Monty Bodkin se vrací, Noci pana Mullinera, Rajský plyn, Strýček Fred v jarním čase*

Ed McBain, známý též jako Evan Hunter, rodným jménem Salvatore Lombino (15. říjen 1926 –

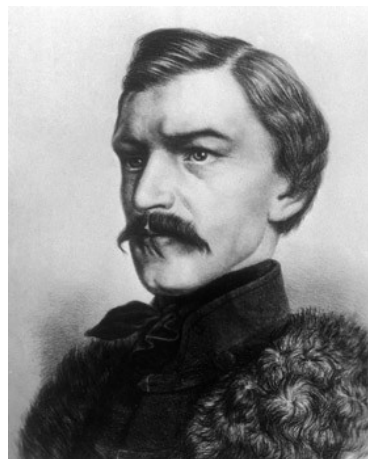

6. červenec 2005) byl americký spisovatel a scenárista. Svá díla psal pod řadou pseudonymů. „Serióznější“ výtvořil zpravidla pod jménem Evan Hunter, které později přijal za vlastní. Uznání si vydobyl románem *Džungle před tabulí* z prostředí americké střední školy. Napsal též scénář k filmu Alfreda Hitchcocka *Ptáci*. Do paměti čtenářů se však nejvíce zapsal pod pseudonymem Ed McBain jako stvořitel kriminálního cyklu *87. revír*, v jehož více než pěti desítkách detektivních románů zachycuje příběhy policisty Steva Carelly a jeho kolegů ze smyšleného amerického velkoměsta Isoly, nápadně se podobajícího autorovu rodnému New Yorku. Dále je třeba připomenout jeho detektivky s hlavním hrdinou advokátem Matthewem Hopem, které také došly velkého čtenářského uznání. McBainovy detektivky vynikají faktografickým realismem, vypravěčskou lehkostí a pozorovatelským talentem, s nimiž autor vykresluje množství figurek

svého velkoměstského panoptika. Některé jeho romány byly použity jako předlohy detektivních seriálů (např. Columbo). Jeho dalšími autorskými pseudonymy byly Hunt Collins, Ezra Hannon, Richard Marsten, John Abbot a Curt Cannon.

v naší knihovně: *Džungle před tabulí, Osudný odposlech, Soukromý rozhovor, Spousta malých darebáků, Brokovnice, Byla jedna holčička, Dívej se, jak umírají, Dokud vás smrt nerozdělí, Dům, co postavil Jack, Gangy, Hudlaři, Jack a fazole, Jako z lásky, Jeho slovo je zákon, Mary, Mary, Nešpory, Nokturno, Osmdesát milionů očí, Profesionál, Příliš tiché hodiny, Přízraky, Romance, Skřet a královna, Smrt ošetřovatelky, Sníh, Šilhavý medvídek, Tři slepé myšky, Třikrát 87. revír, Třikrát Steve Carela a spol., Ukolébavka, Zlovolnost, Zmizelé dívky*

Karel Havlíček Borovský (31. říjen 1821 – 29. červenec 1856), byl český novinář, spisovatel, básník a politik. Je považován za zakladatele české žurnalistiky, satiry a literární kritiky. Literárně bývá řazen do realismu, politicky pak patří k druhé generaci národních buditelů. Přídomek „Borovský“, kterým často podepisoval své články, je odvozen od jeho místa narození (Borová). Karel Havlíček byl synem Matěje Havlíčka, kupce, a Josefíny Dvořákové, dcery sládka z Horní Cerekve. V dětství žil ve vesnici Borová na Vysočině a v Německém Brodě, kam se rodina v roce 1830 přestěhovala. Jeho otec měl zde na náměstí živnost (dnes je v tomto domě muzeum se stálou expozicí věnovanou životu a dílu Karla Havlíčka Borovského). V devíti letech odešel na rok do Jihlavy, kde se učil němčině a také zde začal chápat národnostní rozdíly. Od roku 1833 studoval v Německém Brodě gymnázium. V roce 1838 gymnázium dokončil. Od toho samého roku studoval filosofii v Praze. Osobní zbožnost a také touha po tom, aby mohl působit na výchovu

českého lidu, vedly 19letého Havlíčka k vstupu do pražského kněžského semináře. Nelíbily se mu však poměry, které zde panovaly – kněžstvo bylo vychováno v konservatismu a také v duchu protinárodním. Zejména pro svůj příklon k ruštině, v níž byla viděna schizmatická východní ortodoxie, byl 9. září 1841 ze semináře vyloučen (strávil tam tedy od října 1840 dohromady necelý rok; v jeho hodnocení mu jistě nepřidaly ani jeho epigramy a žertíky, stejně jako slabý prospěch). Stal se až do konce života nekompromisním kritikem římskokatolické církve. Vystupoval rovněž proti celibátu, který byl dle jeho názoru proti přírodě a lidské přirozenosti. První vážnou známostí Karla Havlíčka byla jeho snoubenka Františka (Fany) Weidenhoffrová (1821–1878), později provdaná Judmanová. Její zámožní němečtí rodiče měli v Německém Brodě obchod se střížním zbožím. Vztah se začal rozvíjet po Havlíčkově návratu z Ruska roku 1844. Zachovala se řada dopisů, které si snoubenci vyměňovali poté, co Havlíček na jaře 1845 odešel do Prahy, v roce 1846 stanovoval (a odkládal) datum svatby. Ke svatbě však nedošlo. Manželka Karla Havlíčka Borovského Julie, rozená Sýkorová byla dcera hraběcího lesního. S Havlíčkem se seznámila v módním salonu matky jeho přítele, který Karel navštěvoval a kde Julie pracovala. Svatba se konala 4. března 1848 v Praze. Zemřela na tuberkulózu v době, kdy byl Havlíček ještě internován v Brixenu. Jediná dcera Karla a Julie Havlíčkových, Zdeňka Havlíčková (1848–1872), zemřela na tuberkulózu jako její rodiče.

v naší knihovně: *Básnické dílo, Dílo I, II, Duch národních novin, Král Lávra, Křest svatého Vladimíra, Plamenem veselým, Vojna s hloupostí a zlobou*

Regionální výročí – říjen

Vlasta Paroubková – učitelka

05.10.1926 (Domažlice) – 11.12.2003 (Domažlice)

místa působení: Domažlice

Učitelka s aprobací český jazyk a dějepis. Pořadatelka řady besed o Chodsku, znalkyně regionální historie.

Jiří Pomahač – hudební skladatel

29.02.1904 (Žinkovy) – 05.10.1981 (Praha)

místa působení: Horšovský Týn, Meclov, Písek

Učitel a hudební skladatel. V Horšovském Týně vznikly například jeho Chodské tance a měla tu premiéru jedna z jeho operet.

Václav Kaňkovský – divadelní herec

1887 – 08.10.1931 (Domažlice)

místa působení: Domažlice

Působil jako divadelní herec-ochotník, člen Zöllnerovy divadelní společnosti.

Emil Felix – literární kritik

23.11.1889 (Koloveč) – 12.10.1956 (Plzeň)

místa působení: Plzeň, Domažlice

Historik, folklorista a regionalista, patřil mezi významné znalce Domažlic a Chodska.

Ladislav Šaloun – sochař

01.08.1870 (Praha) – 18.10.1946 (Praha)

místa působení: Výhledy (okr. Domažlice)

Jeden z nejvýraznějších představitelů českého secesního sochařství, autor pomníku J. Š. Baara na Výhledech.

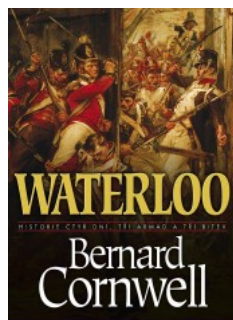
Antonín Pícek – malíř

26.10.1861 (Nová Paka) – 21.10.1943 (Praha)

místa působení: Chodsko, Nová Paka, Praha, Německo

Malíř a učitel kreslení, žák pražské výtvarné akademie. Autor obrazu Husité u Domažlic.

Novinky v knihovně

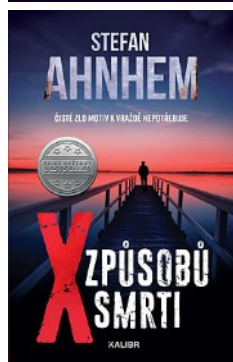

Waterloo – Bernard Cornwell

Ve své první knize literatury faktu spojuje autor vypravěčské umění romanopisce s pečlivým studiem historie a výsledkem je strhující popis dramatických událostí, jež souvisely s bitvou u Waterloo. Prostřednictvím dopisů a pamětí císaře Napoleona, důstojníků a vojáků dokresluje, jak skutečně vypadal boj v této bitvě.

- literatura naučná

- 311 stran

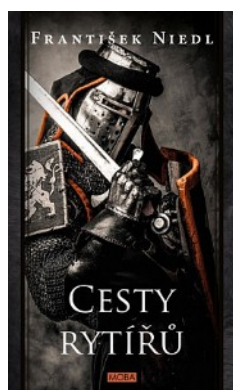

X způsobů smrti – Stefan Ahnhem

Thriller švédského Stefana Ahnhema dohrává napínavou partii titulu Motiv X. Za každou vraždou se skrývá motiv. V jistých případech je to však bohužel pouhá iluze. Je noc a z přístavu u Helsingborgu vyplouvá nafukovací člun s jediným pasažérem. Na zádech má připevněný meč. Jeho úkol určila hrací kostka: Někdo musí zemřít.

- thriller

- 421 stran

Cesty rytířů – František Nídl

Boj v Království českém roku 1318 zdánlivě ustal. Zčásti v důsledku všeobecné únavy a zčásti v důsledku dohod uzavřených mezi králem a odbojnou šlechtou. O to víc se však rozhořel boj v zákulisí. Král Jan Lucemburský je po osmi letech vládnutí unaven. Připadá si osamělý a vlků v jeho království neubývá.

- historický román

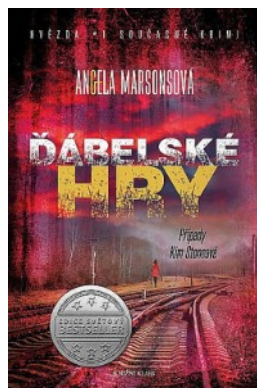
- 283 stran

České tajemno – Arnošt Vašiček

„Do vzdálených končin světa jsem se vydával lovit záhady sám. Tajemství Evropy jsme odhalovali dva. České tajemno dostalo celý televizní štáb. Česko je zemí záhadám zaslíbenou. Přimo na dosah ruky se skrývají četná tajemství, nejen s ryze domácím původem. Některá z nich se dotýkají největších mysterií naší planety.“

- literatura naučná, záhady
- 196 stran

Ďábelské hry – Angela Marsons

Čím větší zlo, tím ďábelštější hra... Inspektorku Kim Stoneovou a její vyšetřovací tým povolají k nálezu zmrzačeného, ubodaného těla – oběť je však zároveň i zločincem, pachatelem brutálního znásilnění. Že by vzal někdo spravedlnost do svých rukou?

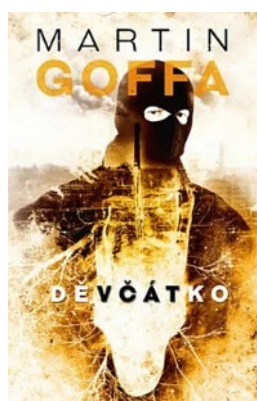
- krimi
- 359 stran

Děti ohně – Victoria Jenkins

Jednoho deštivého říjnového dne je v opuštěné nemocnici nalezeno tělo. Je tak spálené, že ho nelze identifikovat. Vyšetřovatelka Alex Kingová musí svoje vlastní problémy odložit stranou a všechno dát do hledání vraha. Když je však nalezena další oběť, začne tušit, že vražda v nemocnici byla jenom první z mnoha.

- krimi
- 288 stran

Děvčátko – Martin Goffa

Uprostřed poklidného květnového dne je přepadena banka v samém centru Prahy a osamělý střelec v ní drží nevinné rukojmí. Jeho požadavky jsou ovšem více než podivné, nejde mu o peníze ani cennosti, dokonce policii nežádá ani o vozidlo, kterým by unikl. Jediné, co chce, je dostatek času a setkání s novinářem Markem Vrázem.

- krimi
- 190 stran

Hotýlek na Islandu – Julie Caplin

Lucy nic nechybí, má dobrou práci v hotelu a přítele. Jenže stačí jedna jediná nehoda a vše se změní – dostane padáka a kopačky. Její život je náhle v troskách, nedaří se jí najít novou práci, úspory docházejí a už brzy nezbude nic jiného než se přestěhovat zpátky k rodičům, a to za žádnou cenu nechce.

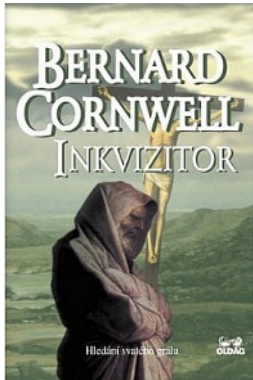
- román pro ženy
- 352 stran

Hypotéza zla – Donato Carrisi

Pokaždé, když Mila Vasquezová vstoupí do oddělení pohřešovaných osob, zírají na ni stovky očí. Patří lidem, kteří se jednoho dne ztratili z povrchu zemského. Beze stopy. Nikdo neví, jestli se rozhodli pro dobrovolný odchod, nebo se stali obětí únosu či jiného zločinu.

- thriller
- 401 stran

Inkvizitor – Bernard Cornwell

Kniha navazuje na děj Lučištníka, děj Inkvizitora začíná rokem 1347. Svatý grál se snaží nalézt celá Evropa. Mnozí pochybují, zda vůbec existuje, ale nikdo nechce připustit, aby se nejvzácnější relikvie křesťanstva zmocnil nepřítel. To vše vede k tomu, že se Thomas ocitne ve vražedném závodě s dominikánským inkvizitorem a černým jezdcem.

- historický román
- 420 stran

Já, rytíř – František Nídl

Wolfram Katzinger z Olšové se usadil na králem zastaveném hradě Ojvíně a doufá, že toto sídlo bude dostatečnou ochranou pro jeho rodinu, neboť jako johanitský rytíř a králův nepostradatelný služebník bude muset hrad často opouštět. Beneš z Vřesova se vrací na svůj dobudovaný hrad na pomezí s Bavorskem.

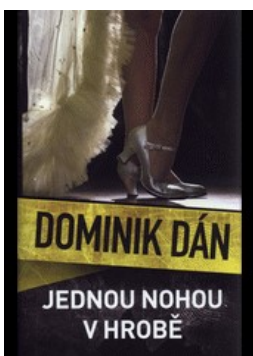
- historický román
- 292 stran

Jako hvězdy v temné noci – Jojo Moyes

Alice doufala, že sňatkem s pohledným Američanem unikne životu v Anglii. Jenže ani její manželství, ani život se nevyvíjí tak, jak si představovala. Nadšeně tedy uvítá možnost zapojit se jako dobrovolnice do projektu tzv. Koňské knihovny, který má za úkol šířit literaturu a vzdělanost v odlehlých oblastech Appalačských hor.

- román
- 398 stran

Jednou nohou v hrobě – Dominik Dán

Detektivové najdou na smetišti pohozenou nohu a chybí jim nejen vrah, ale i zbytek těla. Než se rozběhnou po horké stopě, musí najít odpovědi na základní otázky: je to ženská, nebo mužská noha? Odřízli ji mrtvole, nebo zaživa? Uřízl ji odborník, nebo je to sprostá řezničina? A nezodpovězená je i nejdůležitější otázka: kde je zbytek těla?

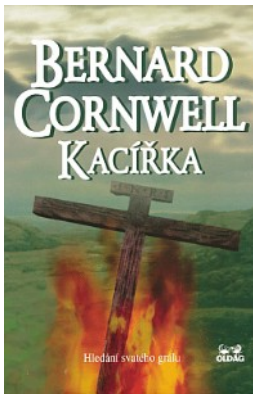
- krimi
- 334 stran

Julinčina pekárna – Táňa Keleová-Vasilková

Příběh čtyřicátnice Kláry, jejíž život je naplněn vším podstatným – láskou, přátelstvím i sny. Sny, které se jí zdají v noci, ale i těmi, které sní přes den. Touží jet do okouzlující Francie a poznat místa, které zná jen z internetu a knížek. Když do jejího života vstoupí Anna, bývalá milenka jejího otce, její dny se náhle začínají měnit a nic není jak bylo.

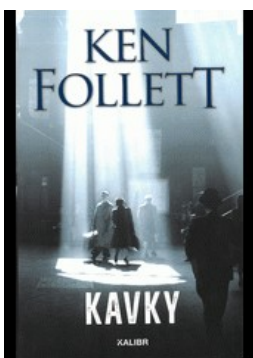
- román pro ženy
- 227 stran

Kacířka – Bernard Cornwell

Thomas z Hooktonu je zkušeným a odvážným lučištníkem anglického krále Eduarda ve stoleté válce mezi Anglií a Francií, což z něho udělalo přirozeného vůdce. Ve třetím dílu je Thomas vyslán v čele menšího oddílu do Gaskoňska, aby se zmocnil hradu Castillon d'Arbizon. Doprovází ho také sir Guillaume.

- historický román
- 369 stran

Kavky – Ken Follett

Den D se blíží. Němci nevědí, kde ani kdy se Spojenci vylodí, ale je jim jasné, že to bude brzy. Pro Felicity „Flick“ Clairetovou, agentku britské tajné služby, jejíž prací jsou sabotážní akce v týlu nepřítele, nebylo nikdy v sázce tolik jako právě teď.

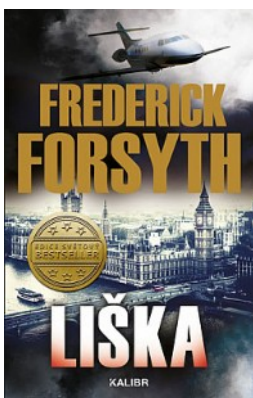
- špionážní román
- 479 stran

Klubko zmijí – Dominik Dán

Zatknout a usvědčit pachatele vraždy je dřina i pro detektivy z oddělení vražd. Do cesty se občas postaví nedostatek použitelných stop z místa činu, neochota svědků a další nepředvídatelné okolnosti. Nejhorší ze všeho je zrada někoho z vlastních řad a tlak pokřivených nadřízených funkcionářů.

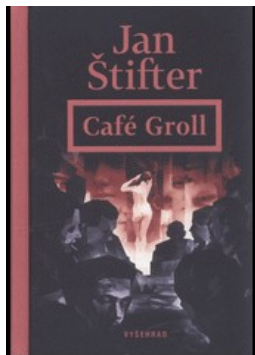
- krimi
- 303 stran

Liška – Frederick Forsyth

Bývalého britského tajného agenta Adriana Westona vzbudí uprostřed noci telefonát ministerské předsedkyně. Její sdělení je šokující: do počítačových databází Pentagonu, americké Národní bezpečnostní agentury a CIA se dostal hacker. Zdánlivě neproniknutelné firewally překonal neznámý nepřítel nazvaný „Liška“.

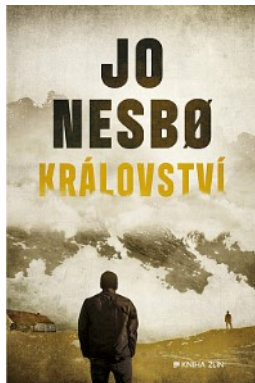
- špionážní román
- 263 stran

Café Groll – Jan Štifter

Originální a čtivá novela o mladém lékaři, který dostal na starost lékařský dohled nad lehkými dívkami v Českých Budějovicích, rok 1920. Mladý lékař Rudolf Slíva z popisu práce brzy osobně pozná všechny místní podniky i prostitutky, které v nich pracují. Nejvíce času ovšem tráví v jednom podniku – Café Groll v Kasárenské ulici.

- novely
- 152 stran

Království – Jo Nesbø

Do zapadlé vsi v norských horách se z ciziny vrací zdejší rodák Carl Opgard a přiváží s sebou návrh na výstavbu luxusního wellness hotelu. Jeho bratr Roy se těší, že v malém hospodářství, kde oba vyrůstali, bude konečně živěji. Jenže Carl s sebou přináší také velké problémy a jako vždy spoléhá na to, že starší sourozenec je za něj vyřeší.

- thriller
- 595 stran

Nečíst – Miroslav Krobot

Útržky, úvahy, nonsensy, povídky. Myslí charismatického režiséra a herce putují fascinující postavy i vzpomínky: Český dobrodruh Eskymo Welzl si podává dveře s Jackem Kerouacem, Rolling Stones s maminčíným životopisem. Divokou krásu Jeseníků střídají parky Olomouce či divadlo v Chebu.

- román
- 261 stran

Monty Bodkin se vrací – Pelham Grenville Wodehouse

Mladý Monty šťastnou náhodou získal místo v hollywoodském filmovém ateliéru, kde setrval celý rok, aby splnil podmínku svého budoucího tchána a dokázal, že se dokáže uživit prací. Pan Butterwick, otec nevěsty, zamýšlenému sňatku nepřeje a Monty musí zkušební lhůtu opakovat. Tentokrát na anglickém venkově...

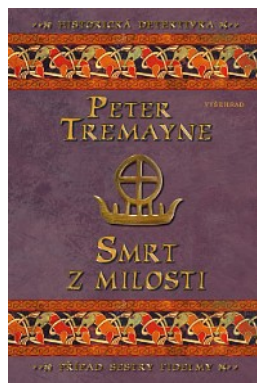
- humor
- 163 stran

Saturnin zasahuje – Miroslav Macek

Legendární sluha Saturnin je zpátky – a pojede lyžovat! Do malebného prostředí zasněžených Orlických hor se vydá opět v doprovodu starých známých: věčně nesnesitelné tety Kateřiny, jejího neotesaného synka Milouše, sarkastického doktora Vlacha i laskavého dědečka.

- humor
- 222 stran

Smrt z milosti – Peter Tremayne

Čtenář se ocitá v Irsku 7. století a vydává se spolu s Fidelmou na pouť do Santiaga de Compostela. Hned první noci na lodi ale zmizí v bouři jeden z poutníků a vypadá to, že ho smetla vlna.. Ovšem jen do chvíle, než se najde zakrvácený hábit. Stísněné prostory lodi se stávají místem plným nebezpečí.

- historická detektivka
- 323 stran

Šesté dítě – Jonathan Dylan Barker

„Otče, odpusť mi.“ Tato tři slova vyvolávají v detektivu Samu Porterovi dávno vytěšněné nepříjemné vzpomínky. Pro Ansona Bishopa naopak představují jediné pojitko mezi jeho dětstvím a současností. A také podnět k tomu, aby konečně vyjevil pravdu, která zůstala dlouhou řadu let ukrytá...

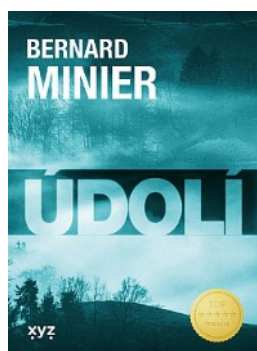
- thriller
- 509 stran

Šťěstí na dně silné kávy – Agnès Martin-Lugand

Jediným mužem v životě Reine měl zůstat její dospívající syn Noé. Vše ale změnil služební cesta, která ji zavede do pirátskými legendami opředeného města Saint-Malo. Ve firmě dovážející kávu, čaj a koření potká muže, který v ní opět probudí lásku. Ale také toho, který ji před lety připravil o všechny iluze.

- román pro ženy
- 454 stran

Údolí – Bernard Minier

Malá vesnice v srdci Pyrenejí je po sesuvu půdy naprosto odříznutá od okolního světa a zdejší obyvatelé navíc děsí sériový vrah, který za sebou nechává znetvořené oběti. Kriminálníista Martin Servaz čelí disciplinárnímu řízení, přesto se do případu pouští. Nemůže jinak – v izolovaném údolí uvízla i jeho bývalá partnerka.

- thriller
- 543 stran

V temnotách – Martin Stručovský

Když soukromého vyšetřovatele Matěje Mlynáře osloví neznámá žena, již zmizela dcera, pustí se do dalšího případu. Zatímco pátrá po pohřešované dívce, ulicemi města se plíží zlo – kdosi se neštítí dokonce ani rituální vraždy novorozenců. Mlynář neznámé hrozbě sám čelit nedokáže.

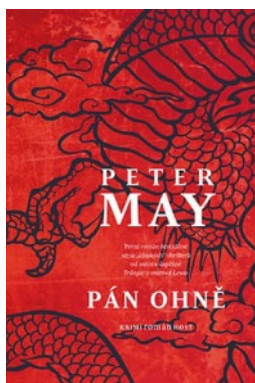
- krimi
- 285 stran

Věžňova žena – Maggie Brookes

Izzy by si tolik přála vést poněkud zajímavější život, než jí nabízí středomoravská vesnice. A teď, za války, je to ještě mnohem horší. Samá dřina, žádná radost. Pak se ale najednou všechno změní: na jejich rodinný statek přijde vypomáhat skupina britských válečných zajatců. A jedním z nich je Bill.

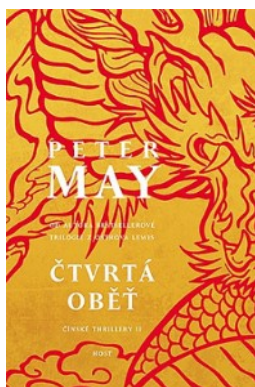
- válečný román
- 382 stran

Pán ohně – Peter May

Příběh o děsivých vraždách, které spojuje ještě děsivější tajemství. První svazek série čínských thrillerů. Čínský detektiv Li Jen pátrá spolu s americkou soudní lékařkou Margaret po vrahovi vysoce postaveného vládního vědce, jehož děsivě ohořelá, doutnající mrtvola byla nalezena v pekingském parku.

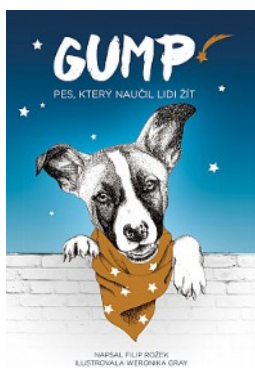
- thriller
- 437 stran

Čtvrtá oběť – Peter May

Margaret se opět ocitá v situaci, kdy musí zapojit své jedinečné schopnosti, tentokrát během vyšetřování série rituálních poprav v Pekingu. První tři oběti byly zdrogované, svázané, označené plakátem s přezdívkou a číslem, a profesionálně s'até...

- thriller
- 405 stran

Gump – pes, který naučil lidi žít – Filip Rožek

Srdceryvné vyprávění očima toulavého psa Gumpa. Příběh o cestě plné překážek a pastí, o lásce, která má sílu dosáhnout až za duhový most, o neochvějně psí obětavosti položit život za svého páníčka, o naději, kterou nespoutá ani ten nejpevnější řetěz, ale také o zvířecí moudrosti, která nám lidem otevírá oči.

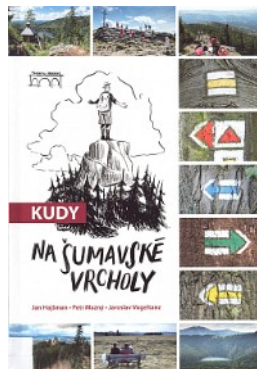
- příběhy o zvířatech
- 90 stran

Hlavně o mamince – Arnošt Goldflam

Když jsem se rozhodoval, čím budu, měl jsem o své budoucnosti často spory s mým tatou, nebo, jak bychom byli bývali tehdy v Brně řekli, s mým tatem. Ale pak jsem se mu v duchu omluvil, poněvadž jsem pochopil, že to se mnou myslel jen dobře. A pak jsem napsal povídky Tata a jeho syn. S maminkou jsem se nikdy nepřel, ta stála za mnou.

- povídky
- 166 stran

Kudy na šumavské vrcholy – Petr Mazný, Jaroslav Vogeltanz & Jan Hajšman

Kniha podrobně popisuje přístupové trasy na více než 30 šumavských vrcholů na české, bavorské i rakouské straně, které stojí za turistickou návštěvu. Většinou nabízejí nádherné výhledy do okolního kraje, ale také se mohou chlubit zajímavou historií nebo zachovalými památkami.

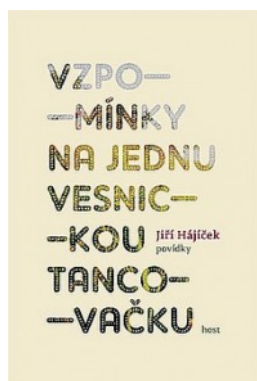
- cestopis
- 155 stran

Stín nad Trevírem – Ben Aaronovitch

Tajnosti obestírají řeku Moselu a jihu německé město Trevír, proslavené vínem a starověkými Římany. Právě zde je na vinici nalezena mrtvola muže pokrytého plísní. Místní policie s něčím takovým nemá zkušenosti, kolem případu se navíc vznáší aura nadpřirozena, a proto je na scénu pozván vyšetřovatel Tobias Winter.

- fantasy
- 185 stran

Vzpomínky na jednu vesnickou tancovačku – Jiří Hájiček

Dějištěm dvaceti povídek, které autor napsal v průběhu let 1995—2014, je jihočeský venkov. Většina příběhů z povídkového výboru jsou všednodenní lidská mikrodramata, někdy jde více o zachycení nálady a atmosféry, jindy o odvyprávění příběhu nebo o záznam životního pocitu či zkušenosti.

- povídky
- 356 stran

Králové ve stínu – Zdeněk Grmolec

Králi ve stínu jsou myšleni panovníci Vladislav a Ludvík z rodu Jagellonců. Román líčí jejich životní osudy, vypráví o stavbě Vladislavského sálu v Praze na Hradčanech, ale i o Vladislavově netradičním přístupu k výběru manželky. Ludvík Jagellonský vystupuje v románu jako rytíř bezmoci.

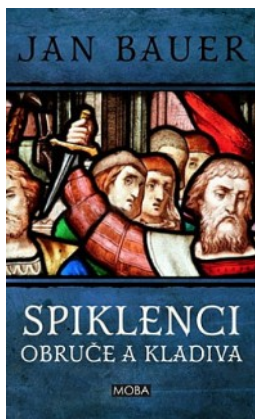
- historický román
- 278 stran

Tvůrce českých moří – Jiří Dobrylovský

Naše země sice žádné moře nemá, ale kdo navštíví Třeboňsko, může si jako v nějakém přímořském kraji připadat. Za tuto romantickou krajinu vděčíme řadě velikánů, kteří v průběhu staletí kdysi zanedbaný kout Čech přetvářeli do současné podoby. Nejvýznamnějším z nich byl Jakub Krčín z Jelčan a Sedlčan, regent mocného rožmberského rodu.

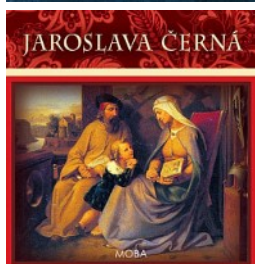
- historický román
- 255 stran

Spiklenci obruče a kladiva – Jan Bauer

Za vlády krále Václava IV. byla z prostředků bohatých měšťanů sdružených v Bratrstvu obruče a kladiva uprostřed Dobyččího trhu na Novém Městě pražském zbudována kaple Božího těla. Později přešla do vlastnictví pražské univerzity, a když byl v roce 1415 upálen Jan Hus, bylo právě zde obnoveno ono Bratrstvo.

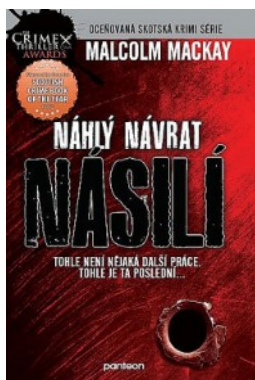
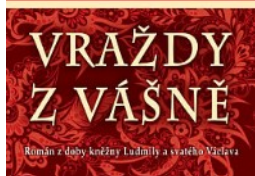
- historický román
- 212 stran

Vraždy z vášně – Jaroslava Černá

Ludmila, dcera pšovanského knížete Slavibora netuší, že sňatek s přemyslovským knížetem Bořivojem změní nejen její osobní život, ale především si najde cestu od pohanských božstev ke křesťanství. Ludmilina víra a láska k novému Bohu hluboce ovlivní život jejího vnuka Václava.

- historický román
- 246 stran

Náhlý návrat násilí – Malcolm Mackay

Třetí část Glasgowské trilogie z podsvětí. Začíná to dvěma vraždami: finančníka a policejního informátora. Vraždy, které nabízejí jedinečnou příležitost muži jako je Calum MacLean. Muži, který má zabíjení až po krk. Mezitím dvě největší zločinecké organizace v Glasgow spolu dál válčí v tiché smrtící válce.

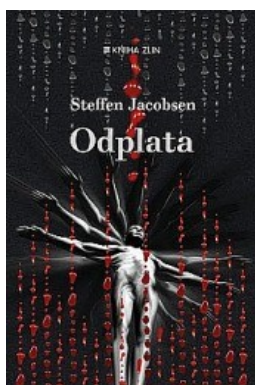
- krimi
- 303 stran

Pět plus tři – Arne Dahl

Sam Berger je podezřelý z vraždy, kterou nespáchal, a jeho detektivní partnerka Molly Blomová sice o vlasek unikla smrti, avšak leží v kómatu. Navíc Stockholmu hrozí nejhorší teroristický útok ve švédské historii. Berger v bezvýchodné situaci přistoupí na spolupráci se švédskou tajnou službou.

- thriller
- 327 stran

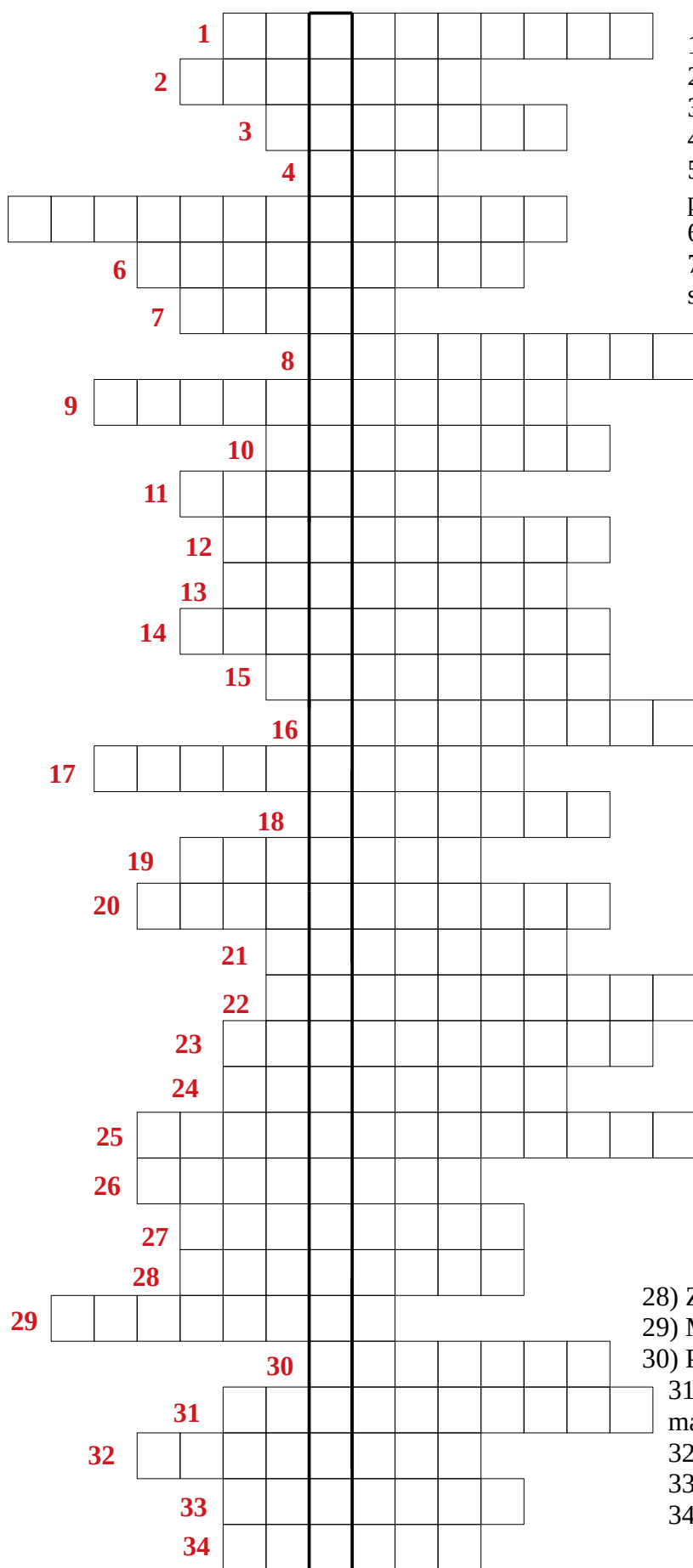
Odplata – Steffen Jacobsen

Jednoho podzimního odpoledne dojde v největším dánském zábavním parku Tivoli k teroristickému útoku. Sebevražedného atentátníka pustí do parku zadním vchodem nic netušící Ain, dívka pákistánského původu. Při útoku zahyne 1241 lidí, ale atentátník po sobě nezanechá žádné stopy.

- krimi
- 417 stran

Křížovka

Po doplnění známých pohádkových postav, si přečtete tajenku, ve které se skrývá výrok spisovatele Stephena Kinga.

- 1) Zelený mužiček z rybníčku za mlhou.
- 2) Motýl s cylindrem.
- 3) Dvě štěňata mající strýčka Fida.
- 4) Luční koník, přítel včelky Máji.
- 5) Hmyz s červenou mašlí, který se nebojí práce všeho druhu.
- 6) Králíci z kouzelnického klobouku.
- 7) Malý černý hmyzožravec, který kamarádí s myškou.
- 8) Krásná princezna jejíž vlasy září jako slunce.
- 9) Všehoznalý chvástál, blízký kamarád známého mravence.
- 10) Hubený skřítek s bílou čapkou žijící v pařezové chaloupce.
- 11) Loupežnický synek.
- 12) Rusovlasá žákyně 3. B.
- 13) Kráska, kterou její zlá macecha chce nechat zabít.
- 14) Malý baculatý skřítek z pařezové chaloupky.
- 15) Ušatý kluk v dřevácích koulící očima.
- 16) Vnuci dědy Lebedy.
- 17) Přerostlý pes, kamarád Áji.
- 18) Pes paní Kadrnožkové.
- 19) Dva nezruční kutilové.
- 20) Dva kreslení bratři, kteří si užívají na cestách, na Divokém západě...
- 21) Děvče, které ztratí střevíc.
- 22) Pilná žlutočerná hmyzí holčička.
- 23) Holčička se žlutými vlasy až na zem a s věnečkem ve vlasech.
- 24) Malí modří tvorové, oblečení do bílých kalhot.
- 25) Holčička s červenou sukni z květinových lístků.
- 26) Princezna, kterou zachrání ze spárů zlé čarodějnice švec.
- 27) Vládce Krkonoš, který chrání lesy před chamtivci a pytláky.
- 28) Zlý čaroděj druhé kategorie z Říše pohádek.
- 29) Malý říční savec.
- 30) Princezna ze sultánství Solimánského.
- 31) Roztomilá, dobrosrdečná postavička, která má ráda med.
- 32) Kocour vynálezce s červeným frakem.
- 33) Nejznámější štěňátko foxteriéra.
- 34) Plešatý ta'ulda s dřeváky.

Historie domů v Horšovském Týně

Kostel sv. Petra a Pavla

Kostel sv. Petra a Pavla na náměstí Republiky vznikl patrně téměř současně se stavbou biskupského hradu a s vysazením města. Prvně se připomíná v 80. letech 13. století. Původně raně gotická stavba byla přestavěna ve stylu pozdní gotiky ve 2. polovině 15. století, kdy město ovládali Ronšperkové. Pozdně gotickou dispozici si kostel udržel i nadále, přestože byl dvakrát postižen ničivými požáry. Po požáru v roce 1547 nechal kostel opravit Jan ml. z Lobkovic, který je také v kostele pohřben. Jeho nádherný náhrobek byl zničen zřícenou klenbou při dalším požáru v roce 1708. Poté byl kostel zbarokizován. Při poslední rekonstrukci z let 1991-1992 byl opraven krov, vyměněna střešní krytina a obnovena fasáda.

Kostel je jednolodní stavba s polygonálním presbytářem, kterou po celém obvodu jistí gotické opěráky. Na severní straně je doplněna pětipodlažní věží s ochozem a barokní zvonicí opatřenou dvěma zvony. Původní velký zvon z počátku 17. století je nyní umístěn v nedaleké zvonici. Západní průčelí kostela zdobí barokní štít, členěný polosloupky a dvěma nikami. Presbytář i loď jsou sklenuty valenou klenbou s lunetami, předsíní a podvěží jsou sklenuty křížovou klenbou. Pozdně gotickou přestavbu pak připomíná gotický lomený portál s přetínanými pruty - původní vstup do kostela.

V předsíni bylo v roce 1911 osazeno 11 náhrobků významných měšťanů a duchovních. Byly sem přeneseny z podlahy lodi kostela. Vnitřní vybavení kostela pochází vesměs z období po roce 1708. Tvoří ho hlavní oltář a dva pobočné oltáře s výzdobou převážně z dílny chebského malíře Melchiora Ditricha. Obrazy představují Svatou rodinu, Boha Otce a Pannu Marii, sochy sv. Petra a Pavla, sv. Norberta a sv. Václava, na bočních oltářích pak sv. Jana Nepomuckého a sv. Josefa. Jeden z bočních oltářů je ozdoben obrazem malířky Paulíny Bäuml. Kazatelna s reliéfy evangelistů a se sochou Krista Dobrého pastýře na stříšce, stejně jako lavice s páskovou a akantovou ornamentikou jsou barokní z první čtvrtiny 18. století.

kostel v 1. polovině 40. let 20. století

1967

náměstí Republiky 105

Dům s adresou náměstí Republiky 105 stojí na místě, kde dříve končily městské hradby a byla zde jedna ze dvou městských bran. Její zbytky se dosud zachovaly ve zdivu domu. Ten byl původně renesanční z konce 16. století a na začátku 18. století byl barokně upraven. Stavební zajímavostí je renesanční arkýř s cibulovitou stříškou. Dále se zachovaly hřebínkové klenby v patře i přízemí. V domě byla poštovní stanice - odtud název Stará pošta - se stanovištěm dostavníků na zemské cestě z Prahy do Bavorska. Údajně se zde při přepřahání koní zastavil v roce 1800 významný ruský vojevůdce A. V. Suvorov. Dům postupně chátral. Zachránila ho kompletní rekonstrukce na začátku 70. let 20. století. Dnes se zde nachází MKZ a restaurace Kobra.

KNIHOVNÍCI

*Co si myslí přátelé,
že dělají*

*Co si myslí rodiče,
že dělají*

*Co si myslí společnost,
že dělají*

*Co si myslí nadřízení,
že dělají*

*Co si myslí oni sami,
že dělají*

*Co doopravdy
dělají*

Vtipy

V hospodě se svěřuje jeden pivař druhému: „Já mám strašně rád detektivky, ale často nemůžu přijít na to, kdo je vrah.“

„Z toho si nic nedělej, kamaráde,“ uklidňuje ho druhý chlápek, „abych řekl pravdu, tak jsem na tom úplně stejně jako ty.“

První na něj zoufale pohlédne: „No jo, ale já ty detektivky píšu!“

Stockholmský syndrom

Četl jsem knihu o stockholmském syndromu. Ze začátku hrůza, ale pak jsem si ji celkem oblíbil.

Městská knihovna
náměstí Republiky 102
346 01 Horšovský Týn
telefon: 379 422 572
mobil: 731 614 064
e-mail: knihovna@htyn.cz
knihovnaht@seznam.cz
<https://knihovnahorsovskyty.webk.cz>

půjčovní doba:

Po	9:00 – 12:00	13:00 – 18:00
Út	zavřeno	
St	9:00 – 12:00	13:00 – 17:00
Čt	9:00 – 12:00	13:00 – 17:00
Pá	9:00 – 12:00	13:00 – 15:00